

BELGISCHE KAMER VAN  
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

23 mei 2001

**WETSONTWERP**

**tot waarborging van een voortdurende  
vermindering van de overheidsschuld en  
tot oprichting van een zilverfonds**

INHOUD

1. Samenvatting .....	3
2. Memorie van toelichting .....	4
3. Voorontwerp .....	18
4. Advies van de raad van State .....	25
5. Wetsontwerp .....	37

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS  
DE BELGIQUE

23 mai 2001

**PROJET DE LOI**

**portant garantie d'une réduction  
continue de la dette publique et  
création d'un fonds de vieillissement**

SOMMAIRE

1. Résumé .....	3
2. Exposé des motifs .....	4
3. Avant-projet .....	18
4. Avis du Conseil d'Etat .....	25
5. Projet de loi .....	37

*De Regering heeft dit wetsontwerp op 23 mei 2001 ingediend.*

*De «goedkeuring tot drukken» werd op 31 mei 2001 door de Kamer ontvangen.*

*Le Gouvernement a déposé ce projet de loi le 23 mai 2001.*

*Le «bon à tirer» a été reçu à la Chambre le 31 mai 2001.*

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
CVP	:	Christelijke Volkspartij
FN	:	Front National
PRL FDF MCC	:	Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	:	Parti socialiste
PSC	:	Parti social-chrétien
SP	:	Socialistische Partij
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie&ID21

*Afkringen bij de nummering van de publicaties :*

DOC 50 0000/000 :	Parlementair document van de 50e zittingsperiode + nummer en volgnummer
QRVA :	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV :	Integraal Verslag (op wit papier, bevat de bijlagen en het Beknopt Verslag, met kruisverwijzingen tussen Integraal en Beknopt Verslag)
CRIV :	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)
CRABV :	Beknopt Verslag (op blauw papier)
PLEN :	Plenum (witte kaft)
COM :	Commissievergadering (beige kaft)

*Abréviations dans la numérotation des publications :*

DOC 50 0000/000 :	Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° et du n° consécutif
QRVA :	Questions et Réponses écrites
CRIV :	Compte Rendu Intégral (sur papier blanc, avec annexes et CRA, avec renvois entre le CR1 et le CRA)
CRIV :	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (sur papier vert)
CRABV :	Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)
PLEN :	Séance plénière (couverture blanche)
COM :	Réunion de commission (couverture beige)

*Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers*  
*Bestellingen :*  
Natieplein 2  
1008 Brussel  
Tel. : 02/549 81 60  
Fax : 02/549 82 74  
[www.deKamer.be](http://www.deKamer.be)  
e-mail : [alg.zaken@deKamer.be](mailto:alg.zaken@deKamer.be)

*Publications officielles éditées par la Chambre des représentants*  
*Commandes :*  
Place de la Nation 2  
1008 Bruxelles  
Tél. : 02/549 81 60  
Fax : 02/549 82 74  
[www.laChambre.be](http://www.laChambre.be)  
e-mail : [aff.générales@laChambre.be](mailto:aff.générales@laChambre.be)

**SAMENVATTING****RÉSUMÉ**

*De komende jaren, en vooral vanaf 2010, wordt België – evenals de overige Europese landen – in toenemende mate geconfronteerd met de gevolgen van de demografische evolutie. Daarom moet het begrotingsbeleid tijdens de komende jaren rekening houden met de onvermijdelijke budgettaire gevolgen van de «vergrijzing».*

*Hiertoe wordt, bij wege van dit wetsontwerp, de opstelling van de Zilvernota en de oprichting van het Zilverfonds geregeld.*

*De regering zal jaarlijks een Zilvernota opstellen, waarin ze haar beleid met betrekking tot de vergrijzing uiteenzet. Hierbij zal de regering zich steunen op de rapporten die door de Studiecommissie voor de vergrijzing en de afdeling «Financieringsbehoeften van de overheid» van de Hoge Raad van Financiën worden opgesteld.*

*Het Zilverfonds wordt opgericht als een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid. Het Zilverfonds heeft als doelstelling om reserves aan te leggen die toelaten om in de periode tussen 2010 en 2030 de extra-uitgaven van de diverse wettelijke pensioenstelsels ten gevolge van de vergrijzing te betalen.*

*Dans les années à venir, et surtout à partir de 2010, la Belgique – tout comme les autres pays européens – se verra de plus en plus confrontée aux conséquences de l'évolution démographique. Pour cette raison, la politique budgétaire devra, dans les années à venir, tenir compte des inéluctables répercussions budgétaires du vieillissement qui se manifesteront principalement à partir de 2010.*

*A cette fin, la rédaction de la note sur le vieillissement et l'instauration du Fonds de vieillissement sont réglées moyennant le présent projet de loi.*

*Une fois par an, le gouvernement rédigera une note sur le vieillissement dans laquelle il exposera sa politique relative au vieillissement. A cet effet, le gouvernement se basera sur les rapports établis par le Comité d'étude sur le vieillissement et la section « Besoins de financement des pouvoirs publics » du Conseil supérieur des Finances.*

*Le Fonds de vieillissement est créé comme organisme public doté de la personnalité juridique. Le Fonds a pour objectif de créer les réserves permettant de payer dans la période entre 2010 et 2030 les dépenses supplémentaires des différents régimes de pensions légales suite au vieillissement.*

## MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Gezonde overheidsfinanciën creëren de voorwaarden voor prijsstabiliteit en voor een duurzame groei, die bevorderlijk is voor het scheppen van werkgelegenheid.

Vanuit deze overwegingen dienen de aan de monetaire unie deelnemende lidstaten jaarlijks een aangepast stabiliteitsprogramma op te stellen, in toepassing van Verordening (EG) nr. 1466 van de Raad van 7 juli 1997 over versterking van het toezicht op begrotings-situaties en het toezicht op en de coördinatie van het economisch beleid.

Zoals bepaald in deze Verordening vormt het bereiken van een begrotingssituatie die vrijwel in evenwicht is of een overschat vertoont de expliciete doelstelling.

De komende jaren, en vooral vanaf 2010, wordt België – evenals de overige Europese landen – in toenemende mate geconfronteerd met de gevolgen van de demografische evolutie. Terwijl de naoorlogse ‘baby-boomgeneratie’ de pensioenleeftijd bereikt, moet rekening gehouden worden met de zwakkere intrede van jongeren op de arbeidsmarkt. Waar tussen 2000 en 2010 het aantal gepensioneerden met ongeveer 100.000 personen zal toenemen, treedt nadien een belangrijke versnelling op. Tussen 2010 en 2030 wordt de stijging geraamd op ongeveer 800.000 personen. Bijgevolg zal ook de afhankelijkheidsgraad – hiermee wordt de verhouding aangeduid tussen het aantal 65-plussers en de personen op arbeidsleeftijd – sterk toenemen van ongeveer 30 procent momenteel tot bijna 45 procent in 2030. Deze demografische evolutie zal aanleiding geven tot een substantiële toename van de uitgaven, in het bijzonder met betrekking tot de pensioenen en de gezondheidszorgen. Daarom moet het begrotingsbeleid tijdens de komende jaren rekening houden met de onvermijdelijke budgettaire gevolgen van de ‘vergrijzing’, die zich vooral vanaf 2010 zullen manifesteren.

Om het mogelijk te maken om de uitgaven verbonden aan de vergrijzing op te vangen zonder de doelstelling van een begrotingsevenwicht of begrotingsoverschat in gevaar te brengen is, in de periode nadat het begrotingsevenwicht is bereikt, het realiseren van begrotingsoverschotten noodzakelijk.

De verbetering van de overheidsfinanciën tijdens de komende jaren zal in belangrijke mate voortvloeien uit de relatieve daling van de rentelasten. Welnu, deze «vrijval van de rentelasten» neemt af in de tijd terwijl de extra-kosten verbonden aan de vergrijzing in de toekomst aan belang zullen toenemen.

## EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Des finances publiques saines créent les conditions nécessaires à une croissance durable qui favorise la création d'emploi.

Partant de ces considérations les États membres de l'union monétaire se sont engagés à présenter un programme de stabilité mis à jour chaque année, en application du Règlement (CE) n° 1466 du Conseil du 7 juillet 1997 relatif au renforcement de la surveillance des positions budgétaires ainsi que de la surveillance et de la coordination des politiques économiques.

Comme il est précisé dans ce Règlement, atteindre une situation budgétaire pratiquement en équilibre ou présentant un surplus constitue l'objectif explicite.

Dans les années à venir, et surtout à partir de 2010, la Belgique – tout comme les autres pays européens - se verra de plus en plus confrontée aux conséquences de l'évolution démographique. Tandis que la génération 'baby-boom' d'après guerre atteint l'âge de la retraite, il faut tenir compte de l'entrée plus restreinte des jeunes sur le marché de l'emploi. Tandis qu'entre 2000 et 2010 le nombre de retraités s'accroîtra de 100.000 personnes environ, une accélération importante se manifestera plus tard. Entre 2010 et 2030 l'accroissement est estimé à 800.000 personnes environ. Le taux de dépendance – par lequel on entend la proportion entre les plus de 65 ans et les personnes en âge de travailler - connaîtra une augmentation importante, d'environ 30 pour cent actuellement jusqu'à presque 45 pour cent en 2030. L'évolution démographique générera une augmentation substantielle des dépenses, notamment dans le domaine des pensions et des soins de santé. Pour cette raison, la politique budgétaire devra, dans les années à venir, tenir compte des inéluctables répercussions budgétaires du vieillissement qui se manifesteront principalement à partir de 2010.

Afin de permettre de compenser les dépenses liées au vieillissement sans mettre en péril l'objectif d'équilibre ou de surplus budgétaire, la réalisation de surplus budgétaires est nécessaire, pendant la période suivant le moment où l'équilibre budgétaire est atteint.

L'amélioration des finances publiques au cours des prochaines années résultera dans une mesure importante de la baisse relative des charges d'intérêt. Or, cette «disparition des charges» diminue dans le temps alors que les frais supplémentaires liés au vieillissement prendront de l'importance à l'avenir.

De regering zal jaarlijks een 'Zilvernota' opstellen, waarin ze haar beleid met betrekking tot de vergrijzing uiteenzet. Hierbij zal de regering zich steunen op de rapporten die door de Studiecommissie voor de vergrijzing en afdeling «Financieringsbehoeften van de overheid» van de Hoge Raad van Financiën worden opgesteld.

De krachtlijnen van de Zilvernota, die zal opgenomen worden in de algemene toelichting bij de begroting, worden toegelicht in het stabiliteitsprogramma, dat rekening dient te houden met volgende doelstellingen :

- op middellange en lange termijn, een evenwicht of een overschat van de begrotingssituatie van de gezamenlijke overheid, evenals de begrotingssituatie van de federale overheid en van de sociale zekerheid;
- de intertemporele neutraliteit van het begrotingsbeleid, rekening houdend met de extra-uitgaven verbonden aan de demografische evolutie.

Er wordt tevens een Zilverfonds opgericht als een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid. Het Zilverfonds heeft als doelstelling om reserves aan te leggen die toelaten om in de periode tussen 2010 en 2030 de extra-uitgaven van de diverse wettelijke pensioenstelsels ten gevolge van de vergrijzing te betalen.

Door de realisatie van begrotingsoverschotten en de opbouw van reserves in het Zilverfonds wordt het mogelijk om de extra-uitgaven als gevolg van de vergrijzing op te vangen, zonder de sociale bescherming in vraag te stellen en zonder dat daarvoor de belastingen moeten verhoogd worden.

De realisatie van begrotingsoverschotten en de opbouw van reserves in het Zilverfonds resulteert in de versnelde afbouw van de overheidsschuld. Tevens kan op deze manier de intertemporele neutraliteit van het begrotingsbeleid worden gewaarborgd.

Op basis van de aanbevelingen vervat in de Zilvernota wordt bepaald welke middelen aan het Zilverfonds worden toegekend, evenals welke middelen vanuit het Zilverfonds aan de diverse wettelijke pensioenstelsels worden toegekend. Het is evident dat het aanspreken van het Zilverfonds niet tot gevolg mag hebben dat de schuldgraad op een structurele manier boven de 60 procent uitstijgt.

De ontvangsten van het Zilverfonds kunnen bestaan uit niet-fiscale ontvangsten, overschotten van de sociale zekerheid en, mogelijks, begrotingssurplussen.

Une fois par an, le gouvernement rédigera une 'note sur le vieillissement' dans laquelle il exposera sa politique relative au vieillissement. A cet effet, le gouvernement se basera sur les rapports établis par le Comité d'étude sur le vieillissement et la section « Besoins de financement des pouvoirs publics » du Conseil supérieur des Finances.

Les lignes de force de la note sur le vieillissement, qui est incorporée dans l'exposé général du budget, sont explicitées dans le programme de stabilité, qui doit tenir compte des objectifs suivants :

- à moyen terme, un équilibre ou un excédent de la situation budgétaire de l'ensemble des pouvoirs publics ainsi que de la situation budgétaire de l'administration fédérale et de la sécurité sociale ;
- la neutralité intertemporelle de la politique budgétaire, compte tenu des effets des dépenses supplémentaires liées à l'évolution démographique.

Un Fonds de vieillissement est également créé comme organisme public doté de la personnalité juridique. Le Fonds a pour objectif de créer les réserves permettant de payer dans la période entre 2010 et 2030 les dépenses supplémentaires des différents régimes de pensions légales suite au vieillissement.

La réalisation de surplus budgétaires, et la constitution de réserves dans le Fonds, permettent de compenser les dépenses supplémentaires liées au vieillissement, sans mettre en péril la protection sociale et sans que pour cela les impôts doivent être augmentés.

La réalisation de surplus budgétaires et la constitution de réserves dans le Fonds de vieillissement génèrent une résorption accélérée de la dette publique. Ainsi la neutralité intertemporelle de la politique budgétaire peut également être garantie.

Les moyens octroyés au Fonds de vieillissement, ainsi que les moyens consacrés par le Fonds de vieillissement aux différents régimes légaux de pensions sont déterminés sur la base de recommandations incorporées dans la note sur le vieillissement. Il est évident que le recours au Fonds de vieillissement ne peut avoir pour conséquence que le taux d'endettement dépasse, d'une façon structurelle, soixante pour cent.

Les recettes du Fonds de vieillissement peuvent consister en recettes non fiscales, en excédents de la sécurité sociale et, le cas échéant, en des surplus bud-

De middelen van het Zilverfonds bestaan tevens uit de opbrengsten uit de beleggingen van het Zilverfonds.

De beleggingen van de reserves van het Zilverfonds zullen geschieden met inachtneming van een beperking van de risico's en van de noodzaak om de zogenaamde Maastricht-schuld op versneld wijze te kunnen afbouwen.

Er werd rekening gehouden met het advies van de Raad van State. Indien het ontwerp afwijkt van dit advies, wordt dit vermeld bij de artikelsgewijze besprekking.

*De Eerste minister,*

Guy VERHOFSTADT

*De Vice-Eerste minister en minister van Werkgelegenheid,*

Laurette ONKELINX

*De Vice-Eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie,*

Johan VANDE LANOTTE  
*De minister van Consumentenzaken,  
 Volksgezondheid en Leefmilieu,*

Magda AELVOET

*De minister van Sociale Zaken en Pensioenen,*

Frank VANDENBROUCKE

*De minister van Landbouw en Middenstand,*

Jaak GABRIELS

*De minister van Financiën,*

Didier REYNDERS

gétaires. Les moyens du Fonds se composent également des produits des placements des réserves du Fonds.

Les placements des réserves du Fonds de vieillissement s'opéreront dans le respect d'une limitation des risques et de la nécessité d'une diminution accélérée de la dette dite de Maastricht.

Il a été tenu compte de l'avis du Conseil d'État. Le cas échéant, lorsque le projet s'écarte de cet avis, il en est fait mention, dans le commentaire des articles.

*le Premier ministre,*

Guy VERHOFSTADT

*la Vice-Première ministre et ministre de l'Emploi,*

Laurette ONKELINX

*Le Vice-Premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale,*

Johan VANDE LANOTTE  
*La ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement,*

Magda AELVOET

*Le ministre des Affaires sociales et des Pensions,*

Frank VANDENBROUCKE

*Le ministre de l'Agriculture et des Classes moyennes,*

Jaak GABRIELS

*Le ministre des Finances,*

Didier REYNDERS

*De minister van Telecommunicatie en  
Overheidsbedrijven en Participaties,*

Rik DAEMS

*De minister van Economie en Wetenschappelijke  
Onderzoek, belast met het Grootstedenbeleid,*

Charles PICQUE

*Le ministre des Télécommunications et  
des Entreprises et Participations publiques,*

Rik DAEMS

*Le ministre de l'Economie et de la Recherche  
scientifique, chargé de la Politique des grandes villes,*

Charles PICQUE

**ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING****HOOFDSTUK I****Algemene bepalingen****Artikel 1**

Overeenkomstig artikel 81 van de Grondwet preciseert artikel 1 dat onderhavige wet een door artikel 78 van de Grondwet beoogde materie regelt.

**Art. 2**

Dit artikel bepaalt hetgeen onder de diverse wettelijke pensioenstelsels dient te worden verstaan.

**Het betreft:**

1° de pensioenstelsels van de sociale zekerheid voor werknemers;

2° de pensioenstelsels van de sociale zekerheid van de zelfstandigen;

3° de pensioenstelsels ten laste van de algemene uitgavenbegroting.

In het bijzonder wordt hierbij verwezen naar :

1° het KB nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers en het KB van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers;

2° het KB nr. 72 van 10 november 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen en het KB van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen;

3° het KB van 19 november 1970 betreffende het invaliditeitspensioenstelsel voor de mijnwerkers;

4° de wet van 21 juli 1844 op de burgerlijke en kerkelijke pensioenen;

5° het KB nr. 16.020 van 11 augustus 1923 tot goedkeuring van de tekst der samengeordende wetten op de militaire pensioenen;

6° de wet van 8 december 1976 tot regeling van het pensioen van sommige mandatarissen en van dat van hun rechtverkrijgenden;

**COMMENTAIRE DES ARTICLES****CHAPITRE I<sup>ER</sup>****Dispositions générales****Article 1<sup>er</sup>**

Conformément à l'article 81 de la Constitution, l'article 1<sup>er</sup> précise que la présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

**Art. 2**

Cet article définit ce qu'il convient d'entendre par les différents régimes légaux des pensions.

Ceci concerne :

1° les régimes de pensions de la sécurité sociale des travailleurs salariés;

2° les régimes de pensions de la sécurité sociale des travailleurs indépendants;

3° les régimes de pensions à la charge du budget général des dépenses.

A cet égard, il est renvoyé en particulier :

1° à l'AR n° 50 du 24 octobre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés et à l'AR du 21 décembre 1967 portant règlement général du régime de pension de retraite et de survie des travailleurs salariés;

2° l'AR n° 72 du 10 novembre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants et à l'AR du 22 décembre 1967 portant règlement général relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants;

3° l'AR du 19 novembre 1970 relatif au régime de pension d'invalidité des ouvriers mineurs;

4° la loi du 21 juillet 1844 sur les pensions civiles et ecclésiastiques;

5° l'AR n° 16.020 du 11 août 1923 approuvant le texte des lois coordonnées sur les pensions militaires;

6° la loi du 8 décembre 1976 réglant la pension de certains mandataires et celle de leurs ayants droit;

7° de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen;

8° de wet van 20 juli 1991 houdende sociale en diverse maatregelen.

## HOOFDSTUK II

### **De Zilvernota**

#### Art. 3

Dit artikel strekt ertoe jaarlijks door de regering een Zilvernota op te stellen, waarin ze haar beleid met betrekking tot de vergrijzing uiteenzet. De opstelling van de Zilvernota gebeurt op voorstel van de Ministers bevoegd voor Begroting, voor Sociale Zaken, voor Pensioenen en voor Middenstand.

Dit artikel preciseert welke informatie de Zilvernota moet bieden. De Zilvernota dient een raming te bevatten van de extra-uitgaven op het vlak van de diverse wettelijke pensioenstelsels en van de sociale zekerheid, die verbonden zijn aan de demografische evolutie. Bijgevolg dient de Zilvernota onder meer in te gaan op de globale weerslag van de vergrijzing voor de sociale zekerheid, zoals ziekteverzekering, kinderbijslagen, werkloosheidsuitkeringen en brugpensioenen, waarbij uiteraard een bijzondere aandacht uitgaat naar de extra-uitgaven op het vlak van de diverse wettelijke pensioenstelsels.

#### Art. 4

Dit artikel bepaalt dat de regering zich bij de opstelling van de Zilvernota zal steunen op het verslag van de Studiecommissie van de vergrijzing en op het jaarlijkse advies over de financieringsbehoeften van de overheden, opgesteld door de afdeling «Financieringsbehoeften van de overheid» van de Hoge Raad van Financiën in uitvoering van artikel 49, § 6 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en Gewesten.

#### Art. 5

Aangezien de gevolgen van de vergrijzing zich in het bijzonder situeren op het vlak van de pensioenen betaald door de sociale zekerheid voor werknemers, in het bijzonder door de Rijksdienst voor Pensioenen,

7° la loi du 15 mai 1984 portant mesures d'harmonisation dans les régimes de pensions;

8° la loi du 20 juillet 1991 portant des dispositions sociales et diverses.

## CHAPITRE II

### **La note sur le vieillissement**

#### Art. 3

Le présent article vise l'établissement chaque année, par le gouvernement, d'une note sur le vieillissement, dans laquelle il expose sa politique relative au vieillissement. L'établissement de la note sur le vieillissement se fait sur proposition des Ministres chargés du Budget, des Affaires sociales, des Pensions et des Classes moyennes.

Cet article précise l'information que la note sur le vieillissement doit procurer. La note sur le vieillissement doit comporter entre autres une estimation des dépenses supplémentaires sur le plan des différents régimes légaux des pensions et de la sécurité sociale qui sont liées à l'évolution démographique. Par conséquent, la note sur le vieillissement doit analyser l'impact global du vieillissement sur la sécurité sociale, comme l'assurance maladie, les allocations familiales, les allocations de chômage et les prépensions, en consacrant une attention particulière aux dépenses supplémentaires sur le plan des différents régimes légaux des pensions.

#### Art. 4

Cet article stipule que pour la rédaction de la note sur le vieillissement, le gouvernement se basera sur le rapport du Comité d'étude sur le vieillissement et sur l'avis annuel sur les besoins de financement des pouvoirs publics, rendu annuellement par la section « Besoins de financement des pouvoirs publics » du Conseil supérieur des finances en exécution de l'article 49, § 6 de la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des Communautés et Régions.

#### Art. 5

Étant donné que les effets du vieillissement se font notamment sentir dans le domaine des pensions payées par la sécurité sociale des travailleurs salariés, en particulier par l'Office national des pensions,

en de pensioenen betaald door het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen, is het aangewezen om de Zilvernota voor te leggen aan de sociale partners vertegenwoordigd in de Nationale Arbeidsraad en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven.

#### Art. 6

Dit artikel regelt de oprichting van de Studiecommissie voor de vergrijzing, belast met het opstellen van een jaarlijks verslag waarin de budgettaire en sociale gevolgen van de vergrijzing worden onderzocht.

Deze Studiecommissie voor de vergrijzing wordt opgericht in de schoot van de Hoge Raad van Financiën. Het betreft een bijkomende opdracht; de huidige opdracht en werking van de Hoge Raad van Financiën blijven van toepassing. Het verslag van de Studiecommissie voor de vergrijzing kan bijzonder nuttig zijn voor de werkzaamheden van de Hoge Raad van Financiën. Dit is onmiskenbaar het geval met betrekking tot de werkzaamheden van de afdeling «Financieringsbehoeften van de overheid». Om deze redenen is geen gevolg gegeven aan de hierover door de Raad van State geformuleerde opmerkingen.

#### Art. 7

Dit artikel bevat de principes waarvan de Studiecommissie voor de vergrijzing dient uit te gaan bij de opstelling van haar rapport, in het bijzonder inzake economische groei, de evolutie van de pensioenuitgaven en van de uitgaven in het stelsel van de gezondheidszorgen.

#### Art. 8

Teneinde het de afdeling «Financieringsbehoeften van de overheid» bij de opstelling van haar jaarlijks advies enerzijds en de regering bij de opstelling van haar Zilvernota anderzijds mogelijk te maken om rekening te houden met het verslag van de Studiecommissie voor de vergrijzing, dient dit verslag vóór 30 april meegedeeld te worden.

#### Art. 9

Dit artikel bepaalt dat de aanbevelingen met betrekking tot het begrotingsbeleid van de overheid, vervat in het jaarlijks advies van de afdeling «Financieringsbehoeften van de overheid» van de Hoge Raad van

et des pensions payées par l’Institut national d’assurances sociales pour travailleurs indépendants, il est indiqué de soumettre la note sur le vieillissement aux partenaires sociaux représentés au sein du Conseil national du Travail et du Conseil central de l’Économie.

#### Art. 6

Cet article règle la création du Comité d'étude sur le vieillissement qui est chargé de la rédaction d'un rapport annuel examinant les conséquences budgétaires et sociales du vieillissement.

Ce Comité d'étude sur le vieillissement est institué au sein du Conseil supérieur des finances. Il s'agit d'une mission supplémentaire. La mission actuelle et le fonctionnement du Conseil supérieur des finances restent maintenus. Le rapport du Comité d'étude sur le vieillissement peut être en particulier utile pour les travaux du Conseil supérieur des finances. Cela vaut incontestablement pour ce qui est des travaux de la section des « Besoins de financement des pouvoirs publics ». Pour cette raison, il n'a pas été donné suite aux observations formulées par le Conseil d'État à ce sujet.

#### Art. 7

Cet article contient les principes sur lesquels le Comité d'étude sur le vieillissement est tenu de se fonder lors de la rédaction de son rapport, en particulier concernant la croissance économique, l'évolution des dépenses de pensions et des dépenses dans le régime des soins de santé.

#### Art. 8

Afin de permettre, d'une part, à la section « Besoins de financement du gouvernement », lors de la rédaction de son avis annuel et, d'autre part, au gouvernement lors de sa rédaction de la note sur le vieillissement, de tenir compte du rapport du Comité d'étude sur le vieillissement, ledit rapport doit être communiqué avant le 30 avril.

#### Art. 9

Cet article stipule que les recommandations relatives à la politique budgétaire à mener par les pouvoirs publics, formulées dans l'avis annuel de la section des « Besoins de financement des pouvoirs publics » du

Financiën in het bijzonder rekening houden met het ver-  
slag van de Studiecommissie voor de vergrijzing.

Het is immers logisch dat in het advies met betrek-  
king tot het begrotingsbeleid rekening wordt gehouden  
met de financiële gevolgen op het vlak van de diverse  
wettelijke pensioenstelsels en de sociale zekerheid van  
werknemers en zelfstandigen die verbonden zijn aan  
de demografische evolutie.

#### Art. 10

Dit artikel regelt de samenstelling en de werking van  
de Studiecommissie voor de vergrijzing.

#### Art. 11

Dit artikel bepaalt dat de Studiecommissie voor de  
vergrijzing in het kader van haar werkzaamheden per-  
sonen kan horen van wie het advies haar nuttig voor-  
komt.

### HOOFDSTUK III

#### **Het Zilverfonds**

#### Art. 12

Dit artikel strekt ertoe om het Zilverfonds op te rich-  
ten als een openbare instelling met rechtspersoonlijk-  
heid.

#### Art. 13

Op het Zilverfonds zijn de regelen van administratief  
en budgetair toezicht toepasselijk die gelden voor de  
instellingen van openbaar nut van categorie B van de  
wet van 16 maart 1954. Dit toezicht wordt gezamenlijk  
uitgeoefend door de Minister van Financiën en de Mi-  
nister van Begroting.

#### Art.14

Dit artikel preciseert de doelstelling van het Zilver-  
fonds.

#### Art. 15

Dit artikel preciseert de opdracht van het Zilverfonds.

Conseil supérieur des finances, tiennent en particulier  
compte du rapport du Comité d'étude sur le vieillisse-  
ment.

Il est en effet logique que dans l'avis relatif à la poli-  
tique budgétaire à mener, il est tenu compte des con-  
séquences financières pour les différents régimes lé-  
gaux des pensions et la sécurité sociale des travailleurs  
salariés et des indépendants, qui sont liées à l'évolu-  
tion démographique.

#### Art. 10

Cet article règle la composition et le fonctionne-  
ment du Comité d'étude sur le vieillissement.

#### Art. 11

Cet article dispose que le Comité d'étude sur le  
vieillissement peut, dans le cadre de ses activités, en-  
tendre toutes personnes dont l'avis lui paraît utile.

### CHAPITRE III

#### **Le Fonds de vieillissement**

#### Art. 12

Cet article vise la création du Fonds de vieillisse-  
ment comme un organisme public doté de la person-  
nalité juridique.

#### Art. 13

Le Fonds de vieillissement est soumis aux règles  
de contrôle administratif et budgétaire applicables aux  
organismes d'intérêt public de la catégorie B de la loi  
du 16 mars 1954. Ce contrôle est exercé conjointe-  
ment par le Ministre des Finances et le Ministre du  
Budget.

#### Art. 14

Cet article précise l'objectif du Fonds de vieillisse-  
ment.

#### Art. 15

Cet article précise la mission du Fonds de vieillis-  
sement.

### Art. 16 en 17

Deze artikelen regelen de samenstelling van de Raad van Bestuur van het Zilverfonds.

Omdat de Administratie der Thesaurie van het Ministerie van Financiën nauw betrokken wordt bij de uitvoering van het beheer van de reserves zal de administrateur-generaal van de Thesaurie in de raad van bestuur de functie van gedelegeerd bestuurder uitoefenen.

### Art. 18

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het algemeen beleid en het goed beheer van de reserves. De administrateur-generaal van de Thesaurie staat in voor het dagelijks bestuur van het Zilverfonds en voert de beslissingen van de raad van bestuur uit. Een belangrijk voordeel hiervan is dat de Administratie der Thesaurie bij het beheer van de ontvangsten en uitgaven van de Staat, evenals bij het beheer van de staatschuld, rekening kan houden met de transacties van het Zilverfonds.

### Art. 19

In bepaalde gevallen zal de gedelegeerd bestuurder kunnen worden gemachtigd bestuursbevoegdheden uit te oefenen indien de goede werking van het financieel beheer van de reserves van het Zilverfonds dit vereist. Het betreft in het bijzonder alle handelingen en verrichtingen die voor de dagelijkse werking vereist zijn of die zowel wegens hun gering belang als wegens de noodzakelijkheid van een snelle oplossing geen optreden van de raad van bestuur zelf rechtvaardigen.

### Art. 20

Dit artikel regelt de vertegenwoordiging van het Zilverfonds in alle gerechtelijke en buitengerechtelijke handelingen.

### Art. 21

De gedelegeerd bestuurder zal op geregelde tijdstippen verslag moeten uitbrengen aan de raad van bestuur of aan de voorzitter van de raad.

### Art. 16 et 17

Ces articles règlent la composition du conseil d'administration du Fonds de vieillissement.

L'Administration de la Trésorerie du Ministère des Finances étant étroitement associée à l'exécution de la gestion des réserves, l'administrateur général de la Trésorerie exercera les fonctions d'administrateur délégué au sein du conseil d'administration.

### Art. 18

Le conseil d'administration est responsable de la politique générale et de la bonne gestion des réserves. L'administrateur-général de la Trésorerie répond de la gestion journalière du Fonds de vieillissement et exécute les décisions du conseil d'administration. Cela présente l'avantage important que dans le cadre de la gestion des recettes et des dépenses de l'État ainsi que de la gestion de la dette de l'État, l'Administration de la Trésorerie peut tenir compte des transactions du Fonds de vieillissement.

### Art. 19

Dans certains cas, l'administrateur délégué pourra être habilité à exercer des pouvoirs d'administration si le bon fonctionnement de la gestion financière des réserves du Fonds de vieillissement le requiert. Il s'agit notamment de l'ensemble des actes et des opérations qui sont commandés par le fonctionnement quotidien et ceux qui tant en raison de leur peu d'importance que de la nécessité d'une prompte solution ne justifient pas l'intervention du conseil d'administration lui-même.

### Art. 20

Cet article règle la représentation du Fonds de vieillissement dans tous les actes judiciaires et extrajudiciaires.

### Art. 21

L'administrateur délégué devra faire rapport à intervalles réguliers au conseil d'administration ou au président du conseil.

## Art. 22

Dit artikel bepaalt dat de Koning de vergoedingen of presentiegelden van de leden van de raad van bestuur kan vaststellen.

## Art. 23

Dit artikel regelt de inkomsten van het Zilverfonds. Deze inkomsten kunnen bestaan uit:

- een bedrag afkomstig uit het begrotingssurplus;
- een bedrag afkomstig uit de overschotten van de sociale zekerheid;
- een financiering via niet-fiscale ontvangsten die een eenmalig karakter vertonen;
- de opbrengsten uit de beleggingen van de reserves van het Zilverfonds.

## Art. 24

Inzake het begrotingssurplus wordt verwezen naar het vorderingenoverschot van de federale overheid, zoals dit is opgenomen in de algemene toelichting bij de begroting. Het betreft bijgevolg het vorderingenoverschot zoals dit op basis van de algemene toelichting wordt geraamd. Voor de definities van vorderingenoverschot en federale overheid wordt verwezen naar Verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 inzake het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Gemeenschap.

## Art. 25

Inzake de overschotten van de sociale zekerheid wordt verwezen naar de vorderingenoverschotten van de sociale zekerheid, zoals die worden opgenomen in de algemene toelichting bij de begroting. Het betreft bijgevolg de vorderingenoverschotten zoals die op basis van de algemene toelichting worden geraamd. Voor de definities van vorderingenoverschot en sociale zekerheid wordt verwezen naar Verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 inzake het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Gemeenschap.

Hierbij wordt verwezen naar de bepalingen in artikel 66, §1, van de wet van 2 januari 2001 houdende sociale, budgettaire en andere bepalingen krachtens welke

## Art. 22

Cet article dispose que le Roi peut fixer les indemnités ou jetons de présence des membres du conseil d'administration.

## Art. 23

Cet article règle les revenus du Fonds de vieillissement. Ces revenus peuvent consister en :

- une somme provenant du surplus budgétaire;
- une somme provenant des excédents de la sécurité sociale ;
- un financement par la voie de recettes non fiscales qui présentent un caractère unique;
- les produits des placements des réserves du Fonds de vieillissement.

## Art. 24

En ce qui concerne le surplus budgétaire, il est renvoyé au surplus de financement de l'administration fédérale, tel qu'il figure dans l'exposé général du budget. Il s'agit par conséquent du surplus de financement tel qu'il est prévu sur la base de l'exposé général. Quant aux définitions du surplus de financement et de l'administration fédérale, il est renvoyé au Règlement (CE) n° 2223/96 du Conseil du 25 juin 1996 portant le système européen de comptes nationaux et régionaux au sein de la Communauté.

## Art. 25

En ce qui concerne les excédents de la sécurité sociale, il est renvoyé aux surplus de financement de la sécurité sociale, tels qu'ils figurent dans l'exposé général du budget. Il s'agit par conséquent des surplus de financement tels qu'ils sont prévus sur la base de l'exposé général. Quant aux définitions du surplus de financement et de la sécurité sociale, il est renvoyé au Règlement (CE) n° 2223/96 du Conseil du 25 juin 1996 portant le système européen de comptes nationaux et régionaux au sein de la Communauté.

A cet égard, il est renvoyé aux dispositions de l'article 66, § 1<sup>er</sup>, de la loi du 2 janvier 2001 portant des dispositions sociales, budgétaires et diverses, en vertu

de Koning het bedrag van de alternatieve financiering van de sociale zekerheid kan aanpassen met het oog op het aanleggen van reserves van toekomstige sociale zekerheidsuitgaven.

#### Art. 26 en 27

Deze artikelen voorzien in de opname van de aan het Zilverfonds toegewezen niet-fiscale ontvangsten die een eenmalig karakter vertonen in een begrotingsfonds.

Aangezien het bedrag van dergelijke ontvangsten veelal slechts met een grote mate van onzekerheid kan worden bepaald, verdient het de voorkeur om via een begrotingsfonds te werken met een variabel krediet. Indien de niet-fiscale ontvangst onder de verwachtingen blijft, wordt de aan het Zilverfonds toegewezen storting tot dit bedrag beperkt. In het tegenovergestelde geval kan het effectieve bedrag van de gerealiseerde niet-fiscale ontvangst aan het Zilverfonds worden toegewezen.

#### Art. 28

Dit artikel bepaalt dat de modaliteiten met betrekking tot de stortingen aan het Zilverfonds worden geregeld bij wege van een overeenkomst tussen het Zilverfonds en de Minister van Financiën.

#### Art. 29

Dit artikel regelt de uitgaven van het Zilverfonds.

In functie van de aanbevelingen vervat in de Zilvernota met betrekking tot de behoeften van het volgende jaar, komt het aan de Koning toe om, bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, jaarlijks het bedrag te bepalen dat vanuit de middelen van het Zilverfonds wordt toegekend aan de diverse wettelijke pensioenstelsels.

#### Art. 30

Het Zilverfonds kan ten vroegste vanaf het jaar 2010 en ten vroegste vanaf het moment dat de schuldgraad lager is dan zestig procent uitgaven verrichten. De schuldgraad is gelijk aan de verhouding tussen de overheidschuld en het bruto binnenlands product, zoals deze vóór 1 september van het voorgaande jaar door België aan de Europese Commissie worden meegeleid in toepassing van de Verordening (EG) nr. 3605/93 van de Raad van 22 november 1993 betreffende de

desquelles le Roi peut adapter le montant du financement alternatif de la sécurité sociale en vue de constituer des réserves pour des futures dépenses de sécurité sociale.

#### Art. 26 et 27

Ces articles prévoient l'inscription des recettes non fiscales qui sont attribuées au Fonds de vieillissement et qui présentent un caractère unique dans un fonds budgétaire.

Étant donné que le montant de telles recettes ne peut d'ordinaire être déterminé qu'avec une grande incertitude, il est préférable de travailler, par la voie d'un fonds budgétaire, avec un crédit variable. Si les recettes non fiscales demeurent en dessous de ce qui était escompté, le versement attribué au Fonds de vieillissement est limité à ce montant. Dans le cas contraire, le montant effectif des recettes non fiscales réalisées peut être attribué au Fonds de vieillissement.

#### Art. 28

Cet article dispose que les modalités concernant les versements au Fonds de vieillissement sont réglées par la voie d'une convention entre le Fonds de vieillissement et le Ministre des Finances.

#### Art. 29

Cet article règle les dépenses du Fonds de vieillissement.

En fonction des recommandations figurant dans la note sur le vieillissement relative aux besoins de l'année suivante, il appartient au Roi, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, de déterminer chaque année le montant qui est versé des moyens du Fonds de vieillissement aux différents régimes légaux des pensions.

#### Art. 30

Le Fonds de vieillissement peut effectuer des dépenses au plus tôt à partir de l'année 2010 et au plus tôt à partir du moment où le taux d'endettement est inférieur à soixante pour cent. Le taux d'endettement équivaut au rapport entre la dette publique et le produit intérieur brut, comme ces derniers sont communiqués avant le 1<sup>er</sup> septembre de l'année précédente par la Belgique à la Commission européenne en application du Règlement (CE) n° 3605/93 du Conseil du 22 no-

toepassing van het aan het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap gehechte Protocol betreffende de procedure bij buitensporige tekorten.

### Art 31 tot 33

De artikelen 31 tot 33 regelen het beheer van de reserves van het Zilverfonds.

De Raad van Bestuur, die de strategie inzake dit beheer zal uitstippen, kan de beschikbare reserves ter beschikking stellen van de Schatkist middels een overeenkomst met de Minister van Financiën.

De beleggingen van de reserves van het Zilverfonds dienen te geschieden met inachtneming van voorzichtige beleggingsregels en van de noodzaak om de zogenaamde Maastricht-schuld, zoals bedoeld in het protocol betreffende de procedure bij buitensporige tekorten gehecht aan het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap op versnelde wijze te kunnen afbouwen.

De belegging van de reserves van het Zilverfonds gebeurt :

1° bij een verhouding tussen de overheidsschuld en het bruto binnenlands product hoger dan 100 procent, in effecten en fondsen van de Belgische Staat;

2° bij een verhouding tussen de overheidsschuld en het bruto binnenlands product onder 100 procent, in activa die, bij de berekening van de Maastricht-schuld, in mindering kunnen gebracht worden van de bruto-overheidsschuld.

Overeenkomstig artikel 1, lid 5, van verordening (EG) nr. 3605/93 van de Raad van 22 november 1993 betreffende de toepassing van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap gehechte Protocol betreffende de procedure bij buitensporige tekorten, gewijzigd bij verordening (EG) nr. 475/2000 van 28 februari 2000 wordt de «overheidsschuld» gedefinieerd als «de nominale waarde van alle aan het einde van het jaar uitstaande bruto-verplichtingen van de sector overheid (S.13), met uitzondering van de verplichtingen waarvan de corresponderende financiële activa door de sector overheid (S.13) worden aangehouden.».

De Maastricht-schuld is volgens deze momenteel geldende bepalingen gedefinieerd als een geconsolideerde brutoschuld. Dit betekent dat de beleggingen van het Zilverfonds in mindering van de overheidsschuld kunnen gebracht worden op voorwaarde dat deze beleggingen gebeuren in schuld-

vembre 1993 relatief à l'application du protocole sur la procédure concernant les déficits excessifs annexé au Traité instituant la Communauté européenne.

### Art 31 à 33

Les articles 31 à 33 règlent la gestion des réserves du Fonds de vieillissement.

Le conseil d'administration, qui déterminera la stratégie de cette gestion, peut mettre les réserves disponibles à disposition de la Trésorerie moyennant un accord avec le Ministre des Finances.

Les placements des réserves du Fonds de vieillissement doivent s'opérer dans le respect des règles de placement prudentes et de la nécessité d'une diminution accélérée de la dette dite de Maastricht, au sens du protocole sur la procédure concernant les déficits excessifs, annexé au Traité instituant la Communauté européenne.

Le placement des réserves du Fonds de vieillissement s'opère :

1° lors d'un rapport entre la dette publique et le produit intérieur brut supérieur à 100 pour cent, en titres et en fonds de l'État belge ;

2° lors d'un rapport entre la dette publique et le produit intérieur brut inférieur à 100 pour cent, en actifs, qui lors du calcul de la dette Maastricht, peuvent être portés en déduction de la dette publique brute.

Selon l'article 1<sup>er</sup>, paragraphe 5, du règlement (CE) n° 3605/93 du Conseil du 22 novembre 1993 relatif à l'application du protocole sur la procédure concernant les déficits excessifs annexé au traité instituant la Communauté européenne, modifié par le règlement (CE) n° 475/2000 du 28 février 2000, la « dette publique » est définie comme étant « la valeur nominale de tous les engagements bruts en cours à la fin de l'année du secteur administrations publiques (S.13), à l'exception des engagements dont les actifs financiers correspondants sont détenus par le secteur administrations publiques (S.13). ».

Selon ces dispositions actuellement en vigueur, la dette de Maastricht se définit comme une dette brute consolidée. Cela signifie que les placements du Fonds de vieillissement peuvent être portés en déduction de la dette publique à condition qu'ils soient effectués sous forme de titres de créance émis

bewijzen die door de overheid worden uitgegeven. Beleggingen in niet-overheidspapier zoals aandelen kunnen worden verricht van zodra de Europese Unie zou aanvaarden dat deze in mindering van de Maastricht-overheidsschuld worden gebracht.

#### Art. 34

Het Zilverfonds moet kunnen beschikken over een minimum aan personeel dat de gedelegeerd bestuurder zal bijstaan in zijn taak.

Het Zilverfonds zal hiertoe beroep doen op enkele personeelsleden die verbonden zijn aan de Administratie der Thesaurie. Het ligt in de bedoeling van de regering om de personeelsformatie van de Administratie der Thesaurie hiervoor aan te passen.

#### Art. 35

In de algemene uitgavenbegroting wordt een krediet ingeschreven om de werkingskosten van het Zilverfonds te dekken.

#### Art. 36

Dit artikel machtigt de Koning, bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, om de nadere regelen inzake de werking van en het toezicht op het Zilverfonds te bepalen.

### HOOFDSTUK IV

#### **Wijzigingsbepalingen, diverse bepalingen en inwerkingtreding**

#### Art. 37

Dit artikel voorziet in de opname van de Zilvernota in de algemene toelichting bij de begroting, die volgens de bepalingen van de wetten op de Rijkscomptabiliteit uiterlijk op 31 oktober van het jaar dat het begrotingsjaar voorafgaat wordt ingediend bij de Kamer van volksvertegenwoordigers.

#### Art. 38

Het Federaal Planbureau wordt belast met de deelname aan de uitvoering van de aan de Studiecommissie voor de vergrijzing toevertrouwde opdracht, waarvan

par les pouvoirs publics. Des placements autres qu'en effets publics, comme des actions, seront envisageables dès que l'Union européenne aura accepté leur déduction de la dette publique de Maastricht.

#### Art. 34

Le Fonds de vieillissement doit pouvoir disposer d'un minimum de personnel qui assistera l'administrateur délégué dans sa tâche.

A cet effet, le Fonds de vieillissement fera appel à un certain nombre d'agents rattachés à l'Administration de la Trésorerie. Dans ce cadre, le gouvernement a l'intention d'adapter le cadre organique de l'Administration de la Trésorerie.

#### Art. 35

Un crédit est inscrit au budget général des dépenses pour couvrir les frais de fonctionnement du Fonds de vieillissement.

#### Art. 36

Cet article confère au Roi, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, le pouvoir de déterminer les modalités relatives au fonctionnement et au contrôle du Fonds de vieillissement.

### CHAPITRE IV

#### **Dispositions modificatives, dispositions diverses et entrée en vigueur**

#### Art. 37

Cet article prévoit l'incorporation de la note sur le vieillissement dans l'exposé général du budget, qui, conformément aux dispositions des lois sur la Comptabilité de l'État, est déposé à la Chambre des Représentants au plus tard le 31 octobre de l'année précédant l'année budgétaire.

#### Art. 38

Le Bureau fédéral du plan est chargé de la participation à l'exécution de la mission confiée au Comité

het Federaal Planbureau tevens het secretariaat waarneemt.

Het Federaal Planbureau is, gezien zijn werkzaamheden voor internationale instellingen (bv. OESO, Europese Commissie) en de demografische en macro-economische modellen die het heeft ontwikkeld, bij uitstek geplaatst om deel te nemen aan de werkzaamheden van de Studiecommissie voor de vergrijzing.

Het studieonderwerp van deze commissie is fundamenteel verschillend van de door het Beheerscomité van de Sociale Zekerheid in het kader van het globaal beheer opgestelde meerjarenraming, onder meer inzake het tijdsperspectief.

Om deze redenen is geen gevolg gegeven aan de hierover door de Raad van State geformuleerde opmerkingen.

#### Art. 39

Dit artikel regelt de toevoeging van het begrotingsfonds «Diverse niet-fiscale ontvangsten bestemd voor het Zilverfonds» aan de tabel gevoegd bij de organieke wet van 27 december 1990 houdende oprichting van de begrotingsfondsen, gewijzigd bij de wet van 15 januari 1999.

#### Art. 40

Dit artikel regelt de toevoeging van het Zilverfonds aan de instellingen van openbaar nut van categorie B volgens de bepalingen van de wet van 16 maart 1954.

#### Art. 41

Dit artikel regelt de vrijstelling van belastingen en takken ten gunste van het Zilverfonds. Deze vrijstelling is aangewezen wegens de specifieke aard en doelstelling van het Zilverfonds.

#### Art. 42

Dit artikel bepaalt de verplichting van het Zilverfonds tot opstelling van een jaarverslag, dat aan de regering en aan het Parlement wordt medegedeeld.

#### Art. 43

Dit artikel stelt de inwerkingtreding van de voorgestelde maatregelen vast.

d'étude sur le vieillissement, dont le Bureau fédéral du plan assure également le secrétariat.

Vu les activités qu'il effectue pour des institutions internationales (p.e. l'OCDE, la Commission européenne) et vu les modèles démographique et macroéconomique qu'il a développés, le Bureau fédéral du plan est particulièrement bien placé pour participer aux activités du Comité d'étude sur le vieillissement.

Le sujet d'étude de ce comité est fondamentalement différent de l'estimation pluriannuelle établie dans le cadre de la gestion globale par le comité de gestion de la sécurité sociale, notamment quant à la perspective de temps.

Pour cette raison, il n'a pas été donné suite aux observations formulées par le Conseil d'État à ce sujet.

#### Art. 39

Cet article règle l'ajout du fonds budgétaire « Recettes non fiscales diverses destinées au Fonds de vieillissement » au tableau annexé à la loi organique du 27 décembre 1990 créant des fonds budgétaires, modifiée par la loi du 15 janvier 1999.

#### Art. 40

Cet article règle l'ajout du Fonds de vieillissement aux organismes d'intérêt public de la catégorie B selon les dispositions de la loi du 16 mars 1954.

#### Art. 41

Cet article règle l'exonération d'impôts et de taxes au bénéfice du Fonds de vieillissement. Cette exonération est indiquée à cause de la nature spécifique et l'objectif du Fonds de vieillissement.

#### Art. 42

Cet article prévoit l'obligation du Fonds de vieillissement d'établir un rapport annuel qui est communiqué au gouvernement et au Parlement.

#### Art. 43

Cet article fixe l'entrée en vigueur des mesures proposées.

## VOORONTWERP VAN WET

### **onderworpen aan het advies van de Raad van State**

#### **Voorontwerp van wet tot waarborg van een voortdurende vermindering van de overheidsschuld en tot oprichting van een zilverfonds**

#### HOOFDSTUK I

##### **Algemene bepaling**

###### **Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

#### HOOFDSTUK II

##### **De Zilvernota**

###### *Afdeling 1 – Inhoud van de Zilvernota*

###### **Art. 2**

Op voorstel van de Ministers bevoegd voor Begroting, voor Sociale Zaken, voor Pensioenen en voor Middenstand stelt de regering jaarlijks een Zilvernota op, waarin ze haar beleid met betrekking tot de vergrijzing uiteenzet. Deze Zilvernota moet in het bijzonder de volgende informatie bieden :

1° een raming van de extra-uitgaven op het vlak van de wettelijke pensioenstelsels en de stelsels van de sociale zekerheid van werknemers en zelfstandigen, in het bijzonder deze verbonden aan de demografische evolutie;

2° het begrotingsbeleid op middellange en lange termijn, rekening houdend met ramingen vermeld in 1° van dit artikel;

3° het algemene regeringsbeleid gericht op het opvangen van de gevolgen van de vergrijzing, in het bijzonder met betrekking tot het bevorderen van de werkgelegenheid en de verhoging van arbeidsparticipatie;

4° de evolutie van de reserves van de aanvullende pensioenen (tweede pijler) en van de armoedegraad bij bejaarden;

5° een overzicht van de ontvangsten, de uitgaven en de reserves van het Zilverfonds.

## AVANT-PROJET DE LOI

### **soumis à l'avis du Conseil d'État**

#### **Avant-projet de loi portant garantie d'une reduction continue de la dette publique et creation d'un fonds de vieillissement**

#### CHAPITRE I

##### **Disposition générale**

###### **Article 1<sup>er</sup>**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

#### CHAPITRE II

##### **La Note sur le Vieillissement**

###### *Section première – Contenu de La Note sur le Vieillissement*

###### **Art. 2**

Sur proposition des Ministres chargés du Budget, des Affaires sociales, des Pensions et des Classes moyennes le gouvernement établit chaque année une Note de Vieillissement dans laquelle il expose sa politique relative au vieillissement. Cette Note de Vieillissement doit procurer en particulier l'information suivante :

1° une estimation des coûts supplémentaires sur le plan des régimes de pensions légales et des régimes de sécurité sociale des travailleurs salariés et des indépendants, en particulier ceux liés à l'évolution démographique;

2° la politique budgétaire à moyen et à long terme, compte tenu des estimations mentionnées au 1° du présent article;

3° la politique générale du gouvernement, pour compenser les répercussions du vieillissement, notamment dans le domaine de l'encouragement de l'emploi et de l'augmentation de la participation au travail.

4° l'évolution des réserves des pensions complémentaires (deuxième pilier) et du niveau de pauvreté dans les classes âgées.

5° un aperçu des recettes, des dépenses et des réserves du Fonds de vieillissement.

## Art. 3

Voor de opstelling van de Zilvernota zal de regering zich steunen op het rapport van de Studiecommissie voor de Vergrijzing zoals bedoeld in afdeling 2 van dit hoofdstuk en het Jaarverslag van de Hoge Raad van Financiën, afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid.

## Art. 4

In het kader van de opstelling van de Zilvernota zal de regering de in de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en de Nationale Arbeidsraad vertegenwoordigde sociale partners consulteren.

## Art. 5

De Zilvernota wordt opgenomen in de Algemene Toelichting bij de begroting.

*Afdeling 2 – Studiecommissie voor de Vergrijzing*

## Art. 6

In de schoot van de Hoge Raad van Financiën wordt een 'Studiecommissie voor de Vergrijzing' opgericht.

## Art. 7

De Studiecommissie voor de Vergrijzing wordt belast met het opstellen van een jaarlijks rapport, waarin de budgettaire en sociale gevolgen van de vergrijzing worden onderzocht. Dit rapport dient in het bijzonder een raming van de financiële gevolgen op het vlak van de diverse wettelijke pensioenstelsels en de sociale zekerheid van werknemers en zelfstandigen die verbonden zijn aan de demografische evolutie te bevatten.

De Studiecommissie voor de Vergrijzing kan, op eigen initiatief of op verzoek van de regering, tevens onderzoek verrichten naar specifieke aangelegenheden in verband met de vergrijzing.

## Art. 8

Met betrekking tot de raming van de kosten op het vlak van de wettelijke pensioenstelsels en de sociale zekerheid van werknemers en zelfstandigen die verbonden zijn aan de demografische evolutie dient de Studiecommissie voor de Vergrijzing in het bijzonder uit te gaan van volgende principes:

- inzake economische groei dient gerekend te worden met een voorzichtige raming van de trendgroei, waarbij in het bijzonder rekening moet gehouden worden met de mogelijke impact van de demografische evolutie op deze trendgroei;

- inzake de pensioenuitgaven wordt uitgegaan van de op dat ogenblik geldende wettelijke bepalingen, inclusief diverse varianten inzake welvaartsaanpassing;

## Art. 3

Pour la rédaction de La Note sur le Vieillissement, le gouvernement se basera sur le rapport du Comité d'Etude sur le Vieillissement comme visé dans la section 2 de ce chapitre et sur le Rapport annuel du Conseil Supérieur des Finances, section Besoins de financement des Pouvoirs publics.

## Art. 4

Dans le cadre de la rédaction de La Note sur le Vieillissement, le gouvernement consultera les partenaires sociaux représentés dans le Conseil Central de l'Economie et le Conseil National du Travail.

## Art. 5

La Note sur le Vieillissement est incorporée dans l'Exposé Général du budget.

*Section 2 – Le Comité d'Etude sur le Vieillissement*

## Art. 6

Un Comité d'Etude sur le Vieillissement est créé au sein du Conseil Supérieur des Finances.

## Art. 7

Le Comité d'Etude sur le Vieillissement est chargé de la rédaction d'un rapport annuel examinant les conséquences budgétaires et sociales du vieillissement. Ce rapport doit contenir notamment une estimation des conséquences financières sur le plan des différents régimes de pensions légales et des régimes de sécurité sociale des travailleurs salariés et indépendants, liées à l'évolution démographique.

Le Comité d'Etude peut également, d'initiative ou à la demande du gouvernement, effectuer des études spécifiques en relation avec le vieillissement.

## Art. 8

En ce qui concerne l'évaluation des coûts sur le plan des régimes de pension légale et de sécurité sociale des travailleurs salariés et indépendants liés à l'évolution démographique, le Comité d'Etude sur le Vieillissement est tenu de se fonder notamment sur les principes suivants:

- pour ce qui est de la croissance économique, il y a lieu de tenir compte d'une évaluation prudente de la croissance tendancielle, en considérant particulièrement l'impact éventuel de l'évolution démographique sur cette croissance tendancielle;

- en matière de dépenses de pensions, il est tenu compte des dispositions légales en vigueur, y compris différentes variantes d'adaptation au bien-être ;

– inzake de uitgaven in het stelsel van de gezondheidszorgen dient een afzonderlijke raming gemaakt te worden van de invloed van veranderingen in de leeftijdstructuur van de bevolking en andere factoren zoals de prijsevolutie en de evolutie van de medische technologie.

#### Art. 9

Het rapport van de Studiecommissie voor de Vergrijzing wordt elk jaar vóór 30 april meegedeeld aan de regering en aan de permanente afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid van de Hoge Raad van Financiën.

#### Art. 10

De aanbevelingen met betrekking tot het begrotingsbeleid van de overheid, vervat in het jaarlijks advies van de afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid van de Hoge Raad van Financiën dienen in het bijzonder rekening te houden met het verslag van de Studiecommissie voor de Vergrijzing.

#### Art. 11

De leden van de Studiecommissie voor de Vergrijzing worden door de Koning benoemd, met inachtneming van de volgende regels:

- twee leden op voordracht van het Federaal Planbureau, van wie één het voorzitterschap waarneemt;
- één lid op voordracht van de Nationale Bank van België;
- één lid op voordracht van de Minister van Financiën, gekozen uit de ambtenaren van de Studiedienst van het departement;
- één lid op voordracht van de Minister van Begroting, gekozen uit de ambtenaren van de Studiedienst van het departement;
- één lid op voordracht van de Minister van Sociale Zaken, gekozen uit de ambtenaren van de Studiedienst van het departement;

Het mandaat van de leden van de Studiecommissie voor de Vergrijzing duurt vijf jaar en kan hernieuwd worden.

In geval van overlijden, ontslag of afzetting van een lid, beëindigt het nieuw benoemde lid het mandaat van degene die hij of zij opvolgt.

#### Art. 12

De Studiecommissie voor de Vergrijzing kan in de loop van haar werkzaamheden personen horen van wie het advies haar nuttig voorkomt.

#### Art. 13

Het Federaal Planbureau coördineert de uitvoering van de opdracht bedoeld in artikel 7.

– pour ce qui est des dépenses dans le régime des soins de santé, il convient de tenir compte, outre de l'influence de modifications dans la structure de l'âge de la population, d'autres facteurs tels que l'évolution des prix et l'évolution de la technologie médicale.

#### Art. 9

Le rapport du Comité d'Etude sur le Vieillissement est communiqué avant le 30 avril de chaque année au gouvernement et à la section permanente Besoins de financement des Pouvoirs publics du Conseil Supérieur des Finances.

#### Art. 10

Les recommandations relatives à la politique budgétaire des pouvoirs publics incorporées dans l'avis annuel de la section Besoins de financement des Pouvoirs publics du Conseil Supérieur des Finances doivent notamment tenir compte du rapport du Comité d'Etude sur le Vieillissement.

#### Art. 11

Les membres du Comité d'Etude sur le Vieillissement sont nommés par le Roi, dans le respect des règles suivantes :

- deux membres sur proposition du Bureau fédéral du plan ; dont l'un assure la présidence ;
- un membre sur proposition de la Banque nationale de Belgique ;
- un membre sur proposition du Ministre des Finances ; choisi parmi les fonctionnaires du Service d'étude du département ;
- un membre sur proposition du Ministre du Budget , choisi parmi les fonctionnaires du Service d'étude du département ;
- un membre sur proposition du Ministre des Affaires sociales, choisi parmi les fonctionnaires du Service d'étude du département ;

Le mandat des membres du Comité d'Etude dure cinq ans et peut être renouvelé.

En cas de décès, démission ou révocation d'un membre, le membre nouvellement nommé termine le mandat de celui à qui succède.

#### Art. 12

Le Comité d'Etude sur le Vieillissement peut, dans le cadre de ses attributions, entendre toutes personnes dont l'avis lui paraît utile.

#### Art. 13

Le Bureau Fédéral du Plan coordonne l'exécution de la mission visée à l'article 7.

<p style="text-align: center;"><b>HOOFDSTUK III</b></p> <p style="text-align: center;"><b>Het Zilverfonds</b></p> <p style="text-align: center;"><i>Afdeling 1 – Doelstelling en opdracht van het Zilverfonds</i></p> <p style="text-align: center;">Art. 14</p> <p>Er wordt een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid opgericht, genaamd Zilverfonds. De zetel van het Zilverfonds is gevestigd in het administratief arrondissement van Brussel-Hoofdstad.</p> <p style="text-align: center;">Art. 15</p> <p>Binnen het kader van de Zilvernota heeft het Zilverfonds als doelstelling om reserves aan te leggen die toelaten om in de periode tussen 2010 en 2030 de extra-uitgaven van de diverse wettelijke pensioenstelsels ten gevolge van de vergrijzing te betalen.</p> <p style="text-align: center;">Art. 16</p> <p>Met het oog op deze doelstelling heeft het Zilverfonds de volgende opdracht:</p> <p>1° in te staan voor het beheer van de inkomsten en de uitgaven van het Zilverfonds, zoals bedoeld in afdeling 3 van dit hoofdstuk;</p> <p>2° in te staan voor het beheer van de reserves van het Zilverfonds, zoals bedoeld in afdeling 4 van dit hoofdstuk.</p> <p style="text-align: center;"><i>Afdeling 2 – Raad van Bestuur van het Zilverfonds</i></p> <p style="text-align: center;">Art. 17</p> <p>Het Zilverfonds wordt bestuurd door een Raad van bestuur, bestaande uit 10 leden, die door de Koning worden benoemd als volgt:</p> <p>1. Vier bestuurders op voordracht van de Eerste Minister, de Minister van Financiën, de Minister van Begroting en de Minister van Sociale Zaken, van wie één het voorzitterschap waarneemt.</p> <p>2. Vier bestuurders worden benoemd op voordracht van de leden van het Beheerscomité van de Sociale Zekerheid en van de Raad van Bestuur van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen.</p> <p>3. Eén bestuurder op voordracht van de Nationale Bank van België;</p> <p>4. De administrateur-général van de Thesaurie is van rechtswege lid van de Raad van Bestuur en vervult de functie van gedelegeerd bestuurder van het Zilverfonds.</p>	<p style="text-align: center;"><b>CHAPITRE III</b></p> <p style="text-align: center;"><b>Le Fonds de Vieillissement</b></p> <p style="text-align: center;"><i>Section première – Objectif et mission du Fonds de Vieillissement</i></p> <p style="text-align: center;">Art. 14</p> <p>Il est créé un organisme public doté de la personnalité juridique, dénommé Fonds de vieillissement. Le siège du Fonds est établi dans l'arrondissement administratif de Bruxelles-Capitale.</p> <p style="text-align: center;">Art. 15</p> <p>Dans le cadre de La Note sur le Vieillissement, le Fonds de Vieillissement a pour objectif de créer les réserves permettant de payer dans la période entre 2010 et 2030 les dépenses supplémentaires des différents régimes de pensions légales suite au vieillissement.</p> <p style="text-align: center;">Art. 16</p> <p>En vue de cet objectif, le Fonds est investi de la mission suivante:</p> <p>1° assurer la gestion de ses recettes et de ses dépenses, au sens de la section 3 du présent chapitre ;</p> <p>2° assurer la gestion de ses réserves, au sens de la section 4 du présent chapitre.</p> <p style="text-align: center;"><i>Section 2 – Conseil d'administration du Fonds de Vieillissement</i></p> <p style="text-align: center;">Art. 17</p> <p>Le Fonds de Vieillissement est administré par un Conseil d'administration, composé de 10 membres nommés par le Roi comme suit:</p> <p>1. Quatre administrateurs sur la proposition du Premier Ministre, du Ministre des Finances, du Ministre du Budget et du Ministre des Affaires sociales, dont l'un assure la présidence ;</p> <p>2. Quatre administrateurs sont nommés parmi les membres du Comité de gestion de la Sécurité sociale et du Conseil d'administration de l'Institut national d'Assurances sociales pour Travailleurs indépendants.</p> <p>3. Un administrateur sur la proposition de la Banque Nationale de Belgique ;</p> <p>4. L'administrateur-général de la Trésorerie est membre de plein droit du Conseil d'administration et remplit la fonction d'administrateur délégué du Fonds de Vieillissement.</p>
--	---

## Art. 18

De bestuurders worden voor zes jaar benoemd. Hun mandaat is hernieuwbaar.

In geval van overlijden, ontslag of afzetting van een bestuurder, beëindigt de nieuw benoemde bestuurder het mandaat van degene die hij of zij opvolgt.

## Art. 19

De Raad van Bestuur bepaalt het beleid van het Zilverfonds en staat in voor het beheer van de reserves van het Zilverfonds, met inachtneming van de bepalingen van deze wet.

## Art. 20

De Raad van Bestuur doet al het nodige opdat het Zilverfonds zijn opdrachten zou kunnen uitvoeren en waakt over de goede werking ervan. De Raad van Bestuur vertegenwoordigt het Zilverfonds in alle gerechtelijke en buitengerechtelijke handelingen.

**Afdeling 3 – Inkomsten en uitgaven  
van het Zilverfonds**

## Art. 21

In functie van de aanbevelingen vervat in de Zilversnota, bepaalt de Koning, bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, jaarlijks het bedrag dat wordt gestort aan het Zilverfonds.

Dit bedrag kan bestaan uit niet-fiscale ontvangsten, overschotten van de sociale zekerheid en begrotingssurplussen.

## Art. 22

Het in artikel 21 bedoelde bedrag wordt voor 31 oktober van het voorgaande jaar meegedeeld aan het Zilverfonds en wordt maandelijks aan het Zilverfonds overgemaakt ten belope van één twaalfde van het begrote bedrag.

## Art. 23

De inkomsten van het Zilverfonds bestaan tevens uit de opbrengsten uit de beleggingen van de reserves van het Zilverfonds.

## Art. 24

In functie van de aanbevelingen vervat in de Zilversnota met betrekking tot de behoeften van het volgende jaar, bepaalt de Koning, bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, jaarlijks het bedrag dat vanuit de middelen van het Zilverfonds wordt toegekend aan de diverse wettelijke pensioenstelsels.

## Art. 18

Les administrateurs sont nommés pour 6 ans. Leur mandat est renouvelable.

En cas de décès, démission ou révocation d'un administrateur, l'administrateur nouvellement nommé termine le mandat de celui à qui il succède.

## Art. 19

Le Conseil d'administration conduit la gestion du Fonds et assume la gestion des réserves en application des dispositions de la présente loi.

## Art. 2

Le Conseil d'administration fait en sorte que le Fonds puisse accomplir ses missions et veille à son bon fonctionnement. Le Conseil d'administration représente le Fonds dans tous les actes judiciaires et extrajudiciaires.

**Section 3 - Revenus et dépenses  
du Fonds de Vieillissement**

## Art. 21

En fonction des recommandations figurant dans La Note sur le Vieillissement, le Roi détermine chaque année, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, le montant qui est versé au Fonds de Vieillissement.

Ce montant peut consister en recettes non fiscales, en excédents de la sécurité sociale et en des surplus budgétaires.

## Art. 22

Le montant visé à l'article 21 est communiqué au Fonds avant le 31 octobre de l'année précédente et est versé chaque mois à concurrence d'un douzième du montant inscrit au budget.

## Art. 23

Les recettes du Fonds de Vieillissement se composent également des produits de placements des réserves du Fonds.

## Art. 24

En fonction des recommandations figurant dans La Note sur le Vieillissement relatives aux besoins de l'année suivante, le Roi détermine chaque année, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, le montant qui est versé des moyens du Fonds de Vieillissement aux différents régimes de pensions légales.

Dit bedrag wordt voor 31 oktober van het lopende jaar meegeleid aan het Zilverfonds.

De Koning bepaalt, bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, de stortingskalender van deze bedragen.

Art. 25

Het Zilverfonds kan ten vroegste vanaf het jaar 2010 en ten vroegste vanaf het moment dat de schuldgraad lager is dan zestig procent uitgaven verrichten.

*Afdeling 4 – Beheer van de reserves van het Zilverfonds*

Art. 26

De beschikbare reserves kunnen ter beschikking gesteld worden van de Schatkist bij wege van overeenkomst af te sluiten door het Zilverfonds en de Minister van Financiën. In voorbeeld geval ontvangt het Zilverfonds hiervoor een vergoeding tegen marktvoorraarden.

Art. 27

De beleggingen van het Zilverfonds dienen te geschieden met inachtneming van voorzichtige beleggingsregels.

Art. 28

De belegging van de reserves van het Zilverfonds gebeurt :

- bij een schuldgraad hoger dan 100 procent, in effecten en fondsen van de Belgische overheid;
- bij een schuldgraad onder 100 procent, in activa die, bij de berekening van de Maastricht-schuld, in mindering kunnen gebracht worden van de bruto-overheidsschuld.

*Afdeling 5 – Bijzondere bepalingen en slotbepaling*

Art. 29

Het dagelijks beheer van het Zilverfonds wordt uitgeoefend door de Administratie der Thesaurie.

Art. 30

Het Zilverfonds beschikt over een krediet om de werkingskosten te dekken. Dit krediet wordt ingeschreven in de Algemene Uitgavenbegroting.

Art. 31

De Koning bepaalt, bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, de nadere regelen inzake de werking van en het toezicht op het Zilverfonds.

Ce montant est communiqué au Fonds avant le 31 octobre de l'année précédente.

Le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, le calendrier de versement de ces montants.

Art. 25

Le Fonds de Vieillissement peut effectuer des dépenses au plus tôt à partir de l'année 2010 et au plus tôt à partir du moment où le taux d'endettement est inférieur à soixante pour cent.

*Section 4 – Gestion des réserves du Fonds de Vieillissement*

Art. 26

Les réserves disponibles peuvent être mises à disposition de la Trésorerie moyennant un accord à conclure par le Fonds de Vieillissement et le Ministre des Finances. En l'occurrence le Fonds en reçoit une rénumération égale aux conditions du marché.

Art. 27

Les placements du Fonds de Vieillissement doivent s'opérer dans le respect des règles de placement prudentes.

Art. 28

Le placement des réserves du Fonds s'opère :

- lors d'un taux d'endettement supérieur à 100 pour cent, en titres et en fonds de l'état belge ;
- lors d'un taux d'endettement inférieur à 100 pour cent, en actifs, qui lors du calcul de la dette Maastricht, peuvent être portés en diminution de la dette publique brute.

*Section 5 – Dispositions particulières et finales*

Art. 29

La gestion journalière du Fonds de Vieillissement est exercée par l'Administration de la Trésorerie.

Art. 30

Le Fonds dispose d'un crédit pour couvrir les frais de fonctionnement. Ce crédit est inscrit au budget Général des Dépenses.

Art. 31

Le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les modalités relatives au fonctionnement et au contrôle du Fonds.

**Art. 32**

Het Zilverfonds is vrijgesteld van alle inkomstenbelastingen, de registratie-, zegel-, griffie-, hypothek- en successierechten, de met het zegel gelijkgestelde taksen, alsmede de andere rechtstreekse of onrechtstreekse belastingen. Het Zilverfonds is eveneens vrijgesteld van alle belastingen of taksen ten voordele van de provincies en gemeenten.

**Art. 33**

Voor 31 maart van elk jaar stelt het Zilverfonds een jaarverslag op dat betrekking heeft op het vorige begrotingsjaar. Dit jaarverslag wordt medegedeeld aan de regering en aan het Parlement.

**Art. 34**

Deze wet treedt in werking op 1 januari 2001.

**Art. 32**

Le Fonds est exonéré de tous impôts sur les revenus, aux droits d'enregistrement, de timbre, de greffe, d'hypothèque et de succession, aux taxes assimilées au timbre, ainsi qu'aux autres taxes directes ou indirectes. Le Fonds est également exonéré de tous impôts ou taxes au bénéfice des provinces et des communes.

**Art. 33**

Avant le 31 mars de chaque année, le Fonds établit un rapport concernant l'année budgétaire précédente. Ce rapport est communiqué au gouvernement et au Parlement.

**Art. 34**

La présente loi entre en vigueur le 1<sup>er</sup> janvier 2001.

**ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE**  
**30.999/4**

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, vierde kamer, op 7 december 2000 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste een maand, van advies te dienen over een voorontwerp van wet «tot waarborg van een voortdurende vermindering van de overheids-schuld en tot oprichting van een zilverfonds», heeft op 14 maart 2001 het volgende advies gegeven :

**ALGEMENE OPMERKINGEN**

1. Volgens artikel 21 van het voorontwerp bepaalt de Koning jaarlijks, na overleg in de Ministerraad bij besluit het aan het Zilverfonds te storten bedrag, welk bedrag kan bestaan «uit niet-fiscale ontvangsten, overschotten van de sociale zekerheid en begrotingssurplussen».

Wat de niet-fiscale ontvangsten en de «begrotings-surplussen» betreft, kan deze bepaling van het voorontwerp niet worden aanvaard in het licht van artikel 174, eerste lid, van de Grondwet, in onderlinge samenhang gelezen met artikel 180, tweede lid.

Wanneer de huidige wetgever aan de Koning de bevoegdheid zou opdragen om jaarlijks zodanige bedragen over te dragen of daaraan een zodanige bestemming te geven, zou hij de toekomstige Kamers hun grondwettelijke prerogatieven inzake goedkeuring van de begroting en controle van de regering ont-nemen.

De onderzochte bepaling behoort grondig te worden her-dacht.

In deze optiek acht de afdeling wetgeving van de Raad van State het voorts nuttig erop te wijzen dat de berekening van de «begrotingssurplussen» op basis van de indiening van de «eenheidsbegroting», die voorafgaat aan de algemene toelichting bij de begroting, of op basis van de goedkeuring van de rijksmiddelenbegroting of van de algemene uitgavenbegroting problemen zou doen rijzen, aangezien de regering, algemeen gesproken, door de goedkeuring van de rijksmiddelenbegroting gemachtigd wordt belastingen te heffen en leningen aan te gaan, terwijl ze door de goedkeuring van de algemene uitgavenbegroting gemachtigd wordt de uitgaven te verrichten die daarin per programma zijn aangegeven. De «begrotingssurplussen» kunnen op zijn vroegst worden berekend bij de voorafbeelding van de uitslagen van de uitvoering van de begroting (1) of, op zekere wijze, bij de vaststelling van de eindrekening (2).

2. Nog uit de bewoordingen van het voorontwerp van wet, noch uit de memorie van toelichting blijkt duidelijk of de werkingssfeer van de wet zowel de pensioenen van de particuliere sector als die van de overheidssector omvat.

(1) Artikel 77, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit.

(2) Artikel 174, eerste lid, van de Grondwet en artikel 77, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit.

**AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT**  
**30.999/4**

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, quatrième chambre, saisi par le Vice-Premier Ministre et Ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale, le 7 décembre 2000, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas un mois, sur un avant-projet de loi «portant garantie d'une réduction continue de la dette publique et création d'un fonds de vieillissement», a donné le 14 mars 2001 l'avis suivant :

**OBSERVATIONS GENERALES**

1. Selon l'article 21 de l'avant-projet, le Roi détermine chaque année par arrêté en Conseil des ministres le montant qui sera versé au Fonds de Vieillissement, ce montant pouvant consister «en recettes non-fiscales, en excédents de la sécurité sociale et en des surplus budgétaires».

S'agissant des recettes non-fiscales et des «surplus budgétaires», cette disposition de l'avant-projet n'est pas admissible au regard de l'article 174, alinéa 1<sup>er</sup>, de la Constitution lu conjointement avec l'article 180, alinéa 2.

En autorisant le Roi à procéder annuellement à de tels transferts ou à de telles affectations, le législateur actuel déposséderait les Chambres futures de leurs prérogatives constitutionnelles en matière de vote du budget et de contrôle du gouvernement.

La disposition examinée doit être fondamentalement repensée.

Dans cette perspective, la section de législation du Conseil d'État croit encore utile de relever que le calcul des «surplus budgétaires» sur la base du dépôt du «budget unique» qui introduit l'exposé général du budget ou sur la base du vote du budget des voies et moyens ou de celui du budget général des dépenses se révèlerait problématique puisque, d'une manière générale, le premier vote autorise le gouvernement à lever l'impost ou à recourir à l'emprunt et le second vote l'autorise à effectuer les dépenses qui y sont spécifiées par programmes. Les «surplus budgétaires» ne peuvent être calculés au plus tôt que lors de la préfiguration des résultats de l'exécution du budget (1) ou, de manière certaine, lors du vote de la loi des comptes (2).

2. Ni les termes de l'avant-projet de loi, ni l'exposé des motifs ne font apparaître clairement si le champ d'application de la loi englobe à la fois les pensions du secteur privé et celles du secteur public.

(1) Article 77, alinéa 1<sup>er</sup>, des lois coordonnées sur la comptabilité de l'Etat.

(2) Article 174, alinéa 1<sup>er</sup>, de la Constitution et article 77, alinéa 2, des lois coordonnées sur la comptabilité de l'Etat.

Naar aanleiding van een verzoek om nadere inlichtingen betreffende dit fundamentele aspect van het voorontwerp van wet, heeft de gemachtigde van de minister het volgende te kennen gegeven :

*«Deze doelstelling bestaat erin om «reserves aan te leggen die toelaten om in de periode tussen 2010 en 2030 de extra-uitgaven van de diverse wettelijke pensionstelsels ten gevolge van de vergrijzing te betalen».*

*Onder de diverse wettelijke pensioenstelsels dient te worden verstaan :*

- *de pensioenen betaald door de sociale zekerheid voor werknemers, in het bijzonder door de Rijksdienst voor Pensioenen;*
- *de pensioenen betaald door het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen;*
- *de pensioenen ten laste van de algemene uitgavenbegroting, in het bijzonder deze van de overheidsambtenaren.*

*Als verantwoording wordt in de Memorie van Toelichting verwezen naar een stijging van het aantal gepensioneerden tussen 2010 en 2030 met ongeveer 800.000 personen. In deze door het Federaal Planbureau gemaakte ramingen zitten zowel de stijging van het aantal gepensioneerden in de privé-sector als de stijging van het aantal gepensioneerden in de overheidssector vervat. Het aantal gepensioneerden uit de privé-sector zou toenemen van 1.766.000 personen in 2010 tot 2.474.000 personen in 2030, hetzij een stijging met 708.000 eenheden; het aantal gepensioneerden in de overheidssector zou toenemen van 476.000 personen in 2010 tot 561.000 personen in 2030, hetzij een stijging met 85.000 eenheden.».*

De memorie van toelichting zou moeten worden aangevuld met die uitleg, terwijl het dispositief van het voorontwerp van wet, en inzonderheid de artikelen 2, 15 en 24, expliciter moet worden geformuleerd.

3. Het mechanisme dat de regering wil invoeren om «de uitgaven verbonden aan de vergrijzing op te vangen zonder de doelstelling van een begrotingsevenwicht of begrotingsoverschot in gevaar te brengen», vergt de medewerking van instellingen of instanties waarvan de organisatie en de werkwijze reeds geregeld zijn bij bestaande wetten en besluiten. Het voorgenomen mechanisme, dat op zich reeds ingewikkeld is, interfereert tevens met de taken die de wetgever aan die instanties heeft opgedragen.

a) Dat geldt voor de RSZ - globaal beheer.

Bij artikel 7 van het voorontwerp van wet wordt de «Studiecommissie voor de Vergrijzing» ermee belast jaarlijks een rapport op te stellen waarin de budgettaire en sociale gevolgen van de vergrijzing worden onderzocht. «Dit rapport dient in het bijzonder een raming (te bevatten) van de financiële gevolgen op het vlak van de diverse wettelijke pensioenstelsels en de sociale zekerheid van werknemers en zelfstandigen die verbonden zijn aan de demografische evolutie.».

In geen enkele bepaling van het voorontwerp van wet wordt er evenwel rekening mee gehouden dat krachtens artikel 5, derde lid, van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders de RSZ-Globaal Beheer ermee belast is :

Invité à préciser cet aspect fondamental de l'avant-projet de loi, le délégué du ministre a indiqué ce qui suit :

*«Deze doelstelling bestaat erin om «reserves aan te leggen die toelaten om in de periode tussen 2010 en 2030 de extra-uitgaven van de diverse wettelijke pensionstelsels ten gevolge van de vergrijzing te betalen».*

*Onder de diverse wettelijke pensioenstelsels dient te worden verstaan :*

- *de pensioenen betaald door de sociale zekerheid voor werknemers, in het bijzonder door de Rijksdienst voor Pensioenen;*
- *de pensioenen betaald door het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen;*
- *de pensioenen ten laste van de algemene uitgavenbegroting, in het bijzonder deze van de overheidsambtenaren.*

*Als verantwoording wordt in de Memorie van Toelichting verwezen naar een stijging van het aantal gepensioneerden tussen 2010 en 2030 met ongeveer 800.000 personen. In deze door het Federaal Planbureau gemaakte ramingen zitten zowel de stijging van het aantal gepensioneerden in de privé-sector als de stijging van het aantal gepensioneerden in de overheidssector vervat. Het aantal gepensioneerden uit de privé-sector zou toenemen van 1.766.000 personen in 2010 tot 2.474.000 personen in 2030, hetzij een stijging met 708.000 eenheden; het aantal gepensioneerden in de overheidssector zou toenemen van 476.000 personen in 2010 tot 561.000 personen in 2030, hetzij een stijging met 85.000 eenheden.».*

L'exposé des motifs devrait être complété en vue de développer ces explications et le dispositif de l'avant-projet de loi rendu plus explicite, en particulier les articles 2, 15 et 24.

3. Le mécanisme que le gouvernement entend mettre en place pour «permettre de compenser les dépenses liées au vieillissement sans mettre en péril l'objectif d'équilibre ou de surplus budgétaires» nécessite l'intervention d'institutions ou d'organismes dont l'organisation et le fonctionnement sont déjà réglés par des lois et des arrêtés existants. Le mécanisme envisagé, déjà complexe en lui-même, interfère aussi avec les missions qui ont été confiées par le législateur à ces organismes.

a) Il en va ainsi de l'ONSS-gestion globale.

L'article 7 de l'avant-projet de loi charge le «Comité d'Etude sur le Vieillissement» de rédiger un rapport annuel examinant les conséquences budgétaires et sociales du vieillissement. «Ce rapport doit contenir notamment une estimation des conséquences financières sur le plan des différents régimes de pensions légales et des régimes de sécurité sociale des travailleurs salariés et indépendants, liées à l'évolution démographique.».

Toutefois, aucune disposition de l'avant-projet de loi ne tient compte de ce qu'en vertu de l'article 5, alinéa 3, de la loi du 27 juin 1969 revisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, l'ONSS-gestion globale est chargé :

– aan de Regering, met het oog op de opstelling van de begrotingen en de begrotingscontrole, een rapport voor te leggen met betrekking tot de ontwikkeling van de ontvangsten en uitgaven in een meerjarenperspectief, de prioritaire beleidslijnen en de wijze waarop het evenwicht van het geheel der regelingen verzekerd kan worden;

– te zorgen voor de follow-up van het geheel van de inkomsten en uitgaven op grond van de gegevens uitgaande van de betrokken openbare instellingen voor sociale zekerheid (3).

Die taken van de RSZ-Globaal Beheer zullen mogelijk samenvallen met bepaalde aspecten die zullen worden behandeld door de Studiecommissie voor de Vergrijzing. De rol van de RSZ-Globaal Beheer en die van de Studiecommissie dienen dan ook beter op elkaar te worden afgestemd.

b) Bij de artikelen 6 tot 12 van hoofdstuk II, afdeling 2, van het voorontwerp van wet wordt binnen de Hoge Raad van Financiën een «Studiecommissie voor de Vergrijzing» opgericht en wordt de werkwijze ervan geregeld.

De Hoge Raad van Financiën, in zijn huidige vorm, is opgericht bij een koninklijk besluit van 20 juni 1989, dat ook de werkwijze ervan regelt.

Een koninklijk besluit dat de werkwijze van een instantie regelt, wordt het best niet bij wet gewijzigd. Aldus komen immers niet alleen rechtsregels van een verschillend hiërarchisch niveau naast elkaar te staan - de wet en het koninklijke besluit - maar worden toekomstige wijzigingen en aanpassingen waarvan de noodzakelijkheid zou blijken, bemoeilijk. De artikelen 6 tot 12 dienen te vervallen; ze zouden beter worden opgenomen in het voormalde koninklijk besluit van 20 juni 1989 (4).

c) Bij artikel 13 van het voorontwerp wordt aan het Federaal Planbureau een coördinerende rol toegekend betreffende de opdracht van de «Studiecommissie voor de Vergrijzing», die erin bestaat jaarlijks een rapport op te stellen waarin de budgettaire en sociale gevolgen van de vergrijzing worden onderzocht (artikel 7 van het voorontwerp). Nog uit de tekst van het voorontwerp, noch uit de memorie van toelichting blijkt wat de precieze aard van die coördinerende taak is of welke instellingen daar juist bij betrokken zijn.

Het Federaal Planbureau is een instelling van openbaar nut die opgericht is bij de wet van 21 december 1994 houdende sociale en diverse bepalingen en die ondergebracht is in categorie A van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut. Voor de toe-

(3) Krachtens artikel 5, eerste lid, 2<sup>e</sup>, van de voormalde wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders is de RSZ-Globaal Beheer er voorts mee belast het globaal beheer van de sociale zekerheid (voor werknemers) te verzekeren en bij te dragen tot de doorzichtigheid en de doeltreffendheid van de financiering ervan. Al die taken worden uitgeoefend onder het gezag van het beheerscomité van de sociale zekerheid.

(4) De tekst van de memorie van toelichting en de besprekking van de artikelen betreffende de Studiecommissie zouden de vorm van een verslag aan de Koning kunnen krijgen. Ook aan het koninklijk besluit van 20 juni 1989 betreffende de Hoge Raad van Financiën ging een verslag aan de Koning vooraf.

– de soumettre au gouvernement, en vue de l'élaboration du budget et du contrôle budgétaire, un rapport sur l'évolution des dépenses et des recettes dans une perspective plurianuelle, les options politiques prioritaires et la façon dont un équilibre financier durable de l'ensemble des régimes peut être assuré;

– de suivre l'évolution de l'ensemble des recettes et des dépenses sur la base des données transmises par les institutions publiques de sécurité sociale concernées (3).

Ces missions de l'ONSS-gestion globale sont susceptibles de recouvrir certains aspects traités par le Comité d'étude sur le vieillissement. Il convient dès lors de mieux articuler le rôle de l'ONSS-gestion globale et du Comité d'étude.

b) Les articles 6 à 12 de la section 2 du chapitre II de l'avant-projet de loi créent et organisent un «Comité d'Etude sur le Vieillissement» au sein du Conseil supérieur des Finances.

Le Conseil supérieur des Finances, dans sa forme actuelle, a été institué et organisé par un arrêté royal du 20 juin 1989.

Il est inadéquat de modifier par la loi une institution organisée par le Roi. Outre que le procédé mêle des normes de niveau hiérarchique différent - la loi et l'arrêté royal -, cela rend plus difficile les modifications et aménagements futurs dont la nécessité se ferait sentir. Les articles 6 à 12 (4) seront omis et trouveront naturellement leur place dans l'arrêté royal du 20 juin 1989 précité.

c) L'article 13 de l'avant-projet attribue au Bureau fédéral du Plan un rôle de coordination en ce qui concerne la mission du «Comité d'Etude sur le Vieillissement», qui consiste à rédiger un rapport annuel examinant les conséquences budgétaires et sociales du vieillissement (article 7 de l'avant-projet). Ni le texte de l'avant-projet ni l'exposé des motifs ne précisent la nature de cette tâche de coordination ni quelles institutions précises elle concerne.

Le Bureau fédéral du Plan est un organisme d'intérêt public créé par la loi du 21 décembre 1994 portant des dispositions sociales et diverses et classé dans la catégorie A de la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public; il relève, pour l'application de la loi du 21 décembre

(3) Par ailleurs, en vertu de l'article 5, alinéa 1<sup>er</sup>, 2<sup>e</sup>, de la loi du 27 juin 1969 précisée revisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, l'ONSS-gestion globale est chargé d'assurer la gestion globale de la sécurité sociale (des travailleurs salariés), de promouvoir la transparence et d'assurer le financement de celle-ci. L'ensemble de ces tâches sont remplies sous la surveillance du comité de gestion de la sécurité sociale.

(4) Le texte de l'exposé des motifs et le commentaire des articles relatifs au Comité d'étude pourraient être repris sous la forme d'un rapport au Roi. L'arrêté royal du 20 juin 1989 relatif au Conseil supérieur des Finances était, lui aussi, précédé d'un tel rapport.

passing van de voormalde wet van 21 december 1994 staat die instelling onder het gezamenlijk gezag van de Eerste Minister en de Minister van Economische Zaken.

Artikel 127 van de wet van 21 december 1994, zoals dat gewijzigd is bij de wet van 5 mei 1997, geeft de taken van die openbare instelling als volgt in detail op :

«§ 1. Het Federaal Planbureau wordt ermee belast de sociaal-economische evolutie en de factoren die deze evolutie bepalen, te analyseren en te voorzien en de gevolgen van de keuzes inzake economisch en sociaal beleid in te schatten ten einde de rationaliteit, de doeltreffendheid en de transparantie ervan te verbeteren.

Het Federaal Planbureau voert eveneens structurele analyses uit op middellange en lange termijn en voornamelijk op economisch en sociaal vlak en op het vlak van het leefmilieu.

Het Federaal Planbureau brengt minstens eenmaal per jaar verslag uit aan de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en aan de Nationale Arbeidsraad over zijn studies betreffende de evolutie van de economie op middellange termijn. Op verzoek van de Wetgevende Kamers, de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven of de Nationale Arbeidsraad, kan het overgaan tot elke andere vorm van evaluatie van het economisch, sociaal en ecologisch beleid bepaald door de federale overheid.

§ 2. Het Federaal Planbureau wordt belast met de uitwisseling van prognosegegevens met betrekking tot het gewestelijke, federale en internationale niveau. Die opdracht behelst het economische en sociale vlak alsook het milieu.

§ 3. Het Federaal Planbureau verleent bovendien zijn medewerking aan het Instituut voor de Nationale Rekeningen, overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk I van deze titel.

§ 4. Het Federaal Planbureau wordt belast met het deelnehmen aan de coördinatie en de uitvoering van de verschillende aspecten van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling zoals gedefinieerd door de wet van 5 mei 1997 betreffende de coördinatie van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling.».

De onderzochte bepaling van het voorontwerp behoort te vervallen, gelet op de wettelijke taak die reeds aan het Federaal Planbureau is opgedragen en op de mogelijkheid die bij artikel 124, derde lid, van de voormalde wet van 21 december 1994 aan de Ministerraad is verleend om dat Bureau tevens richtlijnen te geven.

4. De memorie van toelichting behoort grondig te worden herzien : voor elk artikel afzonderlijk moet aparte commentaar worden gegeven met uitleg over de juiste reikwijdte van de bepaling in kwestie en de ratio legis ervan. Daardoor zal de wet gemakkelijker te begrijpen en toe te passen zijn, gelet op de aard en het gewicht van dit voorontwerp, waarvan de doelstellingen alleen op middellange en lange termijn kunnen worden gehaald.

1994 précitée, conjointement de l'autorité du Premier Ministre et du Ministre des Affaires économiques.

L'article 127 de la loi du 21 décembre 1994, tel qu'il a été modifié par la loi du 5 mai 1997, détaille les missions de cet organisme public :

«§ 1<sup>er</sup>. Le Bureau fédéral du Plan est chargé d'analyser et de prévoir l'évolution socio-économique, les facteurs qui déterminent cette évolution et d'évaluer les conséquences des choix de politique économique et sociale en vue d'en améliorer la rationalité, l'efficacité et la transparence.

Le Bureau fédéral du Plan procède également à des analyses structurelles à moyen et à long terme, principalement dans les domaines économiques, sociaux et environnementaux.

Une fois par an au moins, le Bureau fédéral du Plan fait rapport au Conseil central de l'économie et au Conseil national du travail, sur ses études relatives à l'évolution à moyen terme de l'économie. A la demande des Chambres législatives, du Conseil central de l'économie ou du Conseil national du travail, il peut procéder à toute autre forme d'évaluation des politiques économiques, sociales et écologiques arrêtées par l'autorité fédérale.

§ 2. Le Bureau fédéral du Plan est chargé d'une mission d'échange de données prévisionnelles, sous leurs aspects régionaux, fédéraux et internationaux. Cette mission s'étend aux domaines économique, social et environnemental.

§ 3. En outre le Bureau fédéral du Plan prête son concours à l'Institut des comptes nationaux conformément aux dispositions du chapitre 1<sup>er</sup> du présent titre.

§ 4. Le Bureau fédéral du Plan est chargé de participer à la coordination et à la mise en oeuvre des différents aspects de la politique fédérale de développement durable telle que définie par la loi du 5 mai 1997 relative à la coordination de la politique fédérale en matière de développement durable.».

Compte tenu de la mission légale déjà attribuée au Bureau fédéral du Plan et de la faculté donnée par l'article 124, alinéa 3, de la loi précitée du 21 décembre 1994, au Conseil des ministres de lui adresser en outre des directives, la disposition sera omise.

4. L'exposé des motifs sera fondamentalement revu : chaque article doit faire l'objet d'un commentaire distinct, illustrant la portée exacte de la disposition en cause et sa ratio legis. La compréhension et l'application de la loi s'en trouveront facilitées, compte tenu de la nature et de l'importance de cet avant-projet dont la réalisation des objectifs se situe à moyen et à long terme.

OPMERKINGEN OVER HOOFDSTUK IIDe Zilvernota

De «Zilvernota» heeft tot doel het beleid van de regering terzake te omschrijven. Volgens de commentaar bij artikel 2 van het voorontwerp van wet dient in die nota te worden ingegaan op «de globale weerslag van de vergrijzing voor de sociale zekerheid, zoals ziekteverzekering, kinderbijslagen, werkloosheidsuitkeringen en brugpensioenen». Doordat die nota een van de drie pijlers is waarop de regering wil steunen bij het maken van keuzes, dient ze afzonderlijk te worden onderzocht en behoren daarover de volgende opmerkingen te worden gemaakt.

1. In artikel 5 van het voorontwerp wordt gesteld dat de Zilvernota moet worden opgenomen in de algemene toelichting bij de begroting, die samen met de ontwerpen van rijksmiddelenbegroting en van algemene uitgavenbegroting bij de Kamer van volksvertegenwoordigers wordt ingediend en, uiterlijk op 31 oktober van het jaar dat aan het begrotingsjaar voorafgaat, aan de leden ervan wordt uitgedeeld (5).

Artikel 10 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, luidt als volgt :

«De algemene toelichting op de begroting bevat inzonderheid :

- 1° de ontleding en de synthese van de begrotingen;
- 2° een economisch verslag;
- 3° een financieel verslag;
- 4° een meerjarenraming.».

Volgens de memorie van toelichting zal de «Zilvernota» dienen om uitleg te verschaffen omtrent de beleidskeuzes van de regering met betrekking tot de vergrijzing in het licht van de demografische ontwikkeling en volgens de keuzes inzake sociale zekerheid. De steller van het voorontwerp wil die uitleg - terecht - opnemen in de algemene toelichting bij de begroting (6) in het kader van de begrotingsprocedure die elk jaar opnieuw voor de Kamer van volksvertegenwoordigers wordt doorlopen (artikel 174, eerste lid, van de Grondwet).

Ter wille van het beginsel van soberheid in de regelgeving behoort te worden vermeden bepalingen waarmee dezelfde doelstellingen worden nagestreefd (7) over autonome regelingen te verspreiden, aangezien zulks het moeilijk maakt om een aangelegenheid in haar geheel te vatten en om die regelingen naderhand te wijzigen.

(5) Gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit, artikel 9.

(6) Zie, voor de doorslaggevende rol van de algemene toelichting, M. DAERDEN en W. DUMAZY, *Les finances publiques de la nouvelle Belgique fédérale*, Labor, 1992, blz. 108 e.v.. Zie eveneens J. BECKERS, *Overzicht van het begrotingsrecht in België*, Story-Scientia, 1991, blz. 49 e.v.; A. VAN de VOORDE en G. STIENLET, *Le budget de l'État dans la Belgique fédérale*, CEPRESS, 1995, blz. 72-75.

(7) De bedoeling is niet alleen het inlichten van de leden van de Kamer van volksvertegenwoordigers die over de begrotingsontwerpen moeten stemmen en hun vertrouwen aan de regering kunnen schenken, maar ook het openbaar maken van de keuzes en de beslissingen die van belang zijn voor alle burgers, verenigingen, vennootschappen en organisaties waarop ze betrekking hebben.

OBSERVATIONS RELATIVES AU CHAPITRE II.La Note sur le Vieillissement

La «Note sur le Vieillissement» a pour objet de décrire la politique du gouvernement en la matière; elle concerne, selon le commentaire de l'article 2 de l'avant-projet de loi, «l'impact global du vieillissement pour la sécurité sociale, comme l'assurance maladie, les allocations familiales, les allocations de chômage et les prépensions». Dans la mesure où elle constitue l'un des trois piliers sur lesquels le gouvernement entend baser ses choix, elle appelle un examen distinct et les observations qui suivent.

1. L'article 5 de l'avant-projet impose que la note sur le vieillissement soit incorporée dans l'exposé général du budget, lequel est déposé, avec les projets du budget des voies et moyens et du budget général des dépenses, à la Chambre des représentants et distribué à ses membres au plus tard le 31 octobre de l'année qui précède l'année budgétaire (5).

En vertu de l'article 10 des lois sur la comptabilité de l'État, coordonnées le 17 juillet 1991 :

«L'exposé général du budget contient notamment :

- 1° l'analyse et la synthèse des budgets;
- 2° un rapport économique;
- 3° un rapport financier;
- 4° une estimation pluriannuelle.».

Selon l'exposé des motifs, la «Note sur le Vieillissement» est appelée à éclairer les choix de la politique gouvernementale relative au vieillissement sous l'angle de l'évolution démographique et selon les choix en matière de sécurité sociale. L'auteur de l'avant-projet entend apporter - à juste titre - cet éclairage au travers de l'exposé général du budget (6) dans le cadre de la procédure budgétaire qui se renouvelle annuellement devant la Chambre des représentants (article 174, alinéa 1<sup>er</sup>, de la Constitution).

Il faut éviter, au nom du principe d'économie législative, de disperser dans des textes autonomes des dispositions qui poursuivent les mêmes fins (7), ce qui rend plus difficile l'appréhension d'une matière et la modification ultérieure de ces textes.

(5) Lois coordonnées sur la comptabilité de l'État, article 9.

(6) Sur le rôle prépondérant que remplit l'exposé général, voir M. DAERDEN et W. DUMAZY, *Les finances publiques de la nouvelle Belgique fédérale*, Labor, 1992, pp. 108 et sv. et voir également, J. BECKERS, *Overzicht van het begrotingsrecht in België*, Story-Scientia, 1991, pp. 49 et sv.; A. VAN de VOORDE et G. STIENLET, *Le budget de l'État dans la Belgique fédérale*, CEPRESS, 1995, pp. 72-75.

(7) Il s'agit non seulement d'informer les membres de la Chambre des représentants appelés à voter les budgets et à marquer leur confiance au gouvernement mais aussi de rendre publics les choix et les décisions qui intéressent l'ensemble des citoyens, les associations, les sociétés et les organisations concernées par ceux-ci.

Artikel 5 van het voorontwerp dient dan ook een onderdeel 5° te worden van het voormalde artikel 10.

2. Aangezien het voormalde artikel 10 niet nader bepaalt wat vervat dient te zijn in de verslagen die nu reeds deel moeten uitmaken van de algemene toelichting bij de begroting, behoort de steller van het voorontwerp na te gaan of het wenselijk is om van artikel 2 van het voorontwerp van wet een tweede lid van dat voormalde artikel 10 te maken. Zulke inlichtingen, waarvan de inhoud mettertijd kan veranderen, zouden meer op hun plaats kunnen zijn in de memorie van toelichting.

Voorts behoort te worden opgemerkt dat de inhoud van de «Zilvernota» ten dele zal samenvallen met andere inlichtingen die thans in de algemene toelichting bij de begroting worden verstrekt. Zo wordt in artikel 2, 2°, van het voorontwerp bepaald dat de nota informatie «biedt (over) het begrotingsbeleid op middellange en lange termijn, rekening houdend met (de) ramingen vermeld in 1° van dit artikel». Krachtens het voormalde artikel 10, onderdelen 1° en 4°, bevat de algemene toelichting evenwel reeds de ontleding en de synthese van de begrotingen, enerzijds, en een meerjarenraming, anderzijds.

Artikel 3 van het voorontwerp biedt de regering in de eerste plaats een werkmethode of aanbevelingen. Op de niet-naleving van dat artikel staat bovendien geen straf, aangezien alleen uit de stemming over de rijksmiddelenbegroting en de algemene uitgavenbegroting blijkt of de Kamer de regering haar vertrouwen schenkt. Artikel 3 van het voorontwerp behoort dan ook te vervallen.

Artikel 4 van het voorontwerp bepaalt dat de regering in het raam van het Belgische overlegmodel «de in de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en de Nationale Arbeidsraad vertegenwoordigde sociale partners (moet) consulteren» bij het opstellen van de «Zilvernota».

Zulk een procedure is ongebruikelijk en zelfs zonder voorgaande in het kader van het opstellen van de begrotingsdocumenten, in casu de algemene toelichting bij de begroting. Mocht deze bepaling niettemin worden behouden, dan zou ze beter op haar plaats zijn in de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit, onder de bepalingen betreffende de opmaak van de begroting.

### OPMERKINGEN OVER HOOFDSTUK III

#### Het Zilverfonds

1. Het voorontwerp van wet is bijzonder onvolledig wat de regels voor de werking van en het toezicht op het Zilverfonds betreft.

Voorts wordt in artikel 31 van het voorontwerp een te ruime bevoegdheid overgedragen aan de Koning voor het bepalen van de nadere regelen inzake de werking van en het toezicht op het Zilverfonds. De wetgever zelf dient de essentiële regels te bepalen van de werking van en het toezicht op het Fonds. Zo moeten in het voorontwerp van wet inzonderheid worden bepaald :

L'article 5 de l'avant-projet deviendra donc un 5° de l'article 10 précité.

2. Dans la mesure où le contenu des rapports que contient déjà l'exposé général du budget n'est pas précisé dans le susdit article 10, il appartient à l'auteur de l'avant-projet d'examiner s'il est souhaitable de faire de l'article 2 de l'avant-projet de loi un alinéa 2 de l'article 10 précité. De telles informations, dont le contenu peut évoluer dans le temps, peuvent plus utilement figurer dans l'exposé des motifs.

Il y a lieu au surplus, d'observer que le contenu de la «Note sur le Vieillissement» fera partiellement double emploi avec d'autres informations fournies actuellement dans l'exposé général du budget. Ainsi, l'article 2, 2°, de l'avant-projet prévoit que la note «procure» une information sur «la politique budgétaire à moyen et long terme, compte tenu des estimations mentionnées au 1° du présent article». Or, en vertu de l'article 10, 1° et 4°, précité, l'exposé général prévoit, d'une part, l'analyse et la synthèse des budgets et d'autre part, une telle estimation pluriannuelle.

L'article 3 de l'avant-projet constitue davantage une méthode de travail pour le gouvernement ou des recommandations qui lui sont adressées. Cet article est d'ailleurs dépourvu de sanction puisque c'est le vote du budget des voies et moyens et celui du budget général des dépenses qui marquent la confiance de la Chambre dans le gouvernement. En conclusion, il sera omis.

L'article 4 de l'avant-projet prévoit que le gouvernement consultera dans le cadre du modèle de concertation belge «les partenaires sociaux représentés dans le Conseil Central de l'Economie et dans le Conseil National du Travail» lors de la rédaction de la «Note sur le Vieillissement».

Pareille procédure est inhabituelle et sans précédent dans le cadre de la rédaction des documents budgétaires, en l'espèce l'exposé général du budget. Si malgré tout, la disposition devait toutefois être maintenue, elle gagnerait à figurer dans les lois coordonnées sur la comptabilité de l'État parmi les dispositions relatives à la confection du budget.

### OBSERVATIONS RELATIVES AU CHAPITRE III

#### Le Fonds de Vieillissement

1. L'avant-projet de loi est particulièrement lacunaire en ce qui concerne les règles de fonctionnement et de contrôle du Fonds de vieillissement.

En outre, la délégation donnée au Roi à l'article 31 de l'avant-projet en ce qui concerne la détermination des modalités relatives au fonctionnement et au contrôle du Fonds est excessive. C'est au législateur lui-même qu'il incombe de définir les règles essentielles de fonctionnement et de contrôle du Fonds. Ainsi, il faut que l'avant-projet de loi précise notamment :

- de regels van de Rijkscomptabiliteit die op het Fonds van toepassing zijn;
- onder het toezicht van welke minister(s) het Fonds wordt geplaatst;
- de aard en de reikwijdte van dat toezicht.

2. De artikelen 19 en 20 van het voorontwerp bepalen de bevoegdheid van de raad van bestuur van het Fonds. In artikel 17, punt 4, staat dat de administrateur-général van de Thesaurie de functie van gedelegeerd bestuurder vervult, terwijl artikel 29 bepaalt dat het dagelijks beheer wordt uitgeoefend door de Administratie der Thesaurie.

In het vennootschapsrecht is de gedelegeerde bestuurder het lid van de raad van bestuur dat met het dagelijks bestuur belast is. Volgens de rechtspraak van het Hof van Cassatie (8) omvat het dagelijks beheer alle handelingen en verrichtingen die door het dagelijks leven van de vennootschap vereist worden of die zowel wegens hun gering belang als wegens de noodzakelijkheid van een snelle oplossing geen optreden van de raad van bestuur zelf rechtvaardigen.

Als de steller van het voorontwerp die begrippen in het onderhavige voorontwerp van wet wenst toe te passen, dient hij zulks uitdrukkelijk te vermelden in de memorie van toelichting.

Meer algemeen dient de steller van het voorontwerp duidelijk en op exhaustieve wijze de bevoegdheden van de raad van bestuur en de handelingen en verrichtingen te omschrijven die niet onder het dagelijks beheer ressorteren maar eventueel zouden kunnen worden overgedragen aan de gedelegeerde bestuurder of aan andere leden van de raad van bestuur.

3. Wat het personeel van het Fonds betreft, behoort erop te worden gewezen dat de Minister van Begroting in zijn akkoord-bevinding van het voorontwerp van wet de volgende opmerking heeft gemaakt :

«Het dagelijks beheer van het Zilverfonds zal gebeuren door de Administratie der Thesaurie, waardoor de personeelskost tot een minimum zal beperkt worden.».

Opdat de Administratie der thesaurie personeel ter beschikking kan stellen van het Zilverfonds, behoort artikel 29 van het voorontwerp van wet dan ook als volgt te worden gesteld :

«Art. 29. De Staat stelt het nodige personeel ter beschikking van het Zilverfonds.».

- les règles de comptabilité de l'État qui s'appliquent au Fonds;
- sous le contrôle de quel(s) ministre(s) le Fonds se trouve placé;
- la nature et la portée de ce contrôle.

2. Les articles 19 et 20 de l'avant-projet définissent les attributions du conseil d'administration du Fonds. L'article 17, 4. précise que l'administrateur général de la Trésorerie remplit la fonction d'administrateur délégué tandis que l'article 29 prévoit que la gestion journalière est exercée par l'administration de la Trésorerie.

Dans le droit des sociétés, l'administrateur délégué est le membre du conseil d'administration qui est chargé de la gestion journalière. Selon la jurisprudence de la Cour de cassation (8), la gestion journalière recouvre l'ensemble des actes et des opérations qui sont commandés par les besoins de la vie quotidienne de la société et ceux qui tant en raison de leur peu d'importance que de la nécessité d'une prompte solution ne justifient pas l'intervention du conseil d'administration lui-même.

Si l'auteur de l'avant-projet entend appliquer ces notions dans le présent avant-projet de loi, il convient qu'il le mentionne explicitement dans l'exposé des motifs.

De manière plus générale, il convient que l'auteur de l'avant-projet définisse clairement et de façon exhaustive les attributions du conseil d'administration ainsi que les actes et opérations, ne ressortissant pas à la gestion journalière, qui seraient éventuellement susceptibles d'être délégués à l'administrateur délégué ou à d'autres membres du conseil d'administration.

3. En ce qui concerne le personnel du Fonds, il y a lieu de relever que dans son accord sur l'avant-projet de loi, le Ministre du Budget a observé ce qui suit :

*«Het dagelijks beheer van het Zilverfonds zal gebeuren door de Administratie der Thesaurie, waardoor de personeelskost tot een minimum zal beperkt worden.».*

Afin que l'administration de la Trésorerie puisse mettre du personnel à la disposition du Fonds de vieillissement, il convient dès lors de rédiger l'article 29 de l'avant-projet de loi comme suit :

*«Art. 29. L'État met le personnel nécessaire à la disposition du Fonds de vieillissement.».*

(8) Zie in die zin het arrest van 17 september 1968, Arresten van het Hof van Cassatie, 1969, blz. 60 e.v.

(8) Voir en ce sens l'arrêt du 17 septembre 1968, Pas., 1968-1969, I, p. 61.

<u>BIJZONDERE OPMERKINGEN</u>	<u>OBSERVATIONS PARTICULIERES</u>
<p style="text-align: center;"><b><u>Dispositief</u></b></p> <p><b><u>Artikelen 3 tot 5</u></b></p> <p>Er wordt verwezen naar de opmerkingen betreffende hoofdstuk II.</p> <p><b><u>Artikelen 6 tot 12</u></b></p> <p>Er wordt verwezen naar algemene opmerking 3, b.</p> <p><b><u>Artikel 13</u></b></p> <p>Er wordt verwezen naar algemene opmerking 3, c.</p> <p><b><u>Artikel 14</u></b></p> <p>Er wordt verwezen naar de opmerking over hoofdstuk III, punt 1. De wettelijke regels waarmee het voorontwerp behoert te worden aangevuld, dienen te worden opgenomen in hoofdstuk III, afdeling 2, van de wet, waarvan het opschrift dient te worden herzien, vanwege de ruimere strekking ervan.</p> <p><b><u>Artikel 17</u></b></p> <p>1. In punt 1 dient uit de tekst duidelijk te blijken dat het niet gaat om vier gezamenlijke voordrachten (die alle mede-onderkend zijn door de vier ministers), als zulks tenminste de bedoeling van de steller van de tekst is.</p> <p>In datzelfde punt moeten de nadere regels voor de aanwijzing van de voorzitter van de raad van bestuur worden aangegeven.</p> <p>2. In punt 2 van de Franse tekst van het voorontwerp staat dat uit de leden van beheersorganen vier bestuurders worden benoemd, terwijl in de Nederlandse tekst sprake is van de benoeming van vier bestuurders op voordracht van leden van beheersorganen. Deze dubbele discrepancie (hoedanigheid om benoemd te kunnen worden en benoemingsprocedure) moet worden weggewerkt, aangezien de regelmatigheid van de benoemingen daardoor in het gedrang zou komen, naargelang de ene of de andere versie van de tekst de voorkeur zou krijgen.</p> <p>Hoe dan ook, de procedure behoort te worden gepreciseerd en de tekst dient te worden herzien.</p> <p>3. Punt 4 bepaalt dat de administrateur-generaal van de Thesaurie van rechtswege lid is van de raad van bestuur, terwijl in de inleidende zin van het artikel in kwestie staat dat de tien leden van de raad van bestuur door de Koning worden benoemd. Dat is contradictorisch. Teneinde deze contradictie op te heffen, wordt de volgende tekst voorgesteld :</p> <p>«Art. 17. Het Zilverfonds wordt bestuurd door een raad van bestuur, bestaande uit 10 leden, van wie er 9 als volgt door de Koning worden benoemd :</p>	<p style="text-align: center;"><b><u>Dispositif</u></b></p> <p><b><u>Articles 3 à 5</u></b></p> <p>Il est renvoyé aux observations relatives au chapitre II.</p> <p><b><u>Articles 6 à 12</u></b></p> <p>Il est renvoyé à l'observation générale 3, b.</p> <p><b><u>Article 13</u></b></p> <p>Il est renvoyé à l'observation générale 3, c.</p> <p><b><u>Article 14</u></b></p> <p>Il est renvoyé à l'observation relative au chapitre III, point 1. Les règles législatives qui devront compléter l'avant-projet figureront dans la section 2 du chapitre III de la loi, dont l'intitulé sera revu, en raison de son objet plus large.</p> <p><b><u>Article 17</u></b></p> <p>1. Au point 1., il convient que le texte fasse apparaître clairement qu'il ne s'agit pas de quatre propositions conjointes (contresignées chacune par les quatre ministres), si telle est du moins l'intention de l'auteur de l'avant-projet.</p> <p>A propos du même point, les modalités de désignation du président du conseil d'administration devraient être précisées.</p> <p>2. Au point 2., la version néerlandaise de l'avant-projet vise la nomination de quatre administrateurs sur la proposition de membres d'organes de gestion; la version française vise des nominations parmi les membres de ces organes de gestion; cette double discordance (qualité pour être nommé et procédure de nomination) doit être supprimée, car elle affecterait la régularité des nominations, selon que l'on privilégierait l'une ou l'autre version du texte.</p> <p>En tout état de cause, la procédure doit être précisée et le texte revu.</p> <p>3. Le point 4. prévoit que l'administrateur général de la Trésorerie est membre de plein droit du Conseil d'administration, alors que dans la phrase introductory de l'article considéré, il est mentionné que les dix membres du conseil d'administration sont nommés par le Roi. Il y a une contradiction. Afin de lever cette contradiction le texte suivant est proposé :</p> <p>«Art. 17. Le Fonds de Vieillissement est administré par un conseil d'administration, composé de 10 membres dont 9 sont nommés par le Roi comme suit :</p>

- 1° (...);  
2° (...);  
3° (...).

De administrateur-général van de Thesaurie is van rechtswege lid van de raad van bestuur en vervult de functie van ge-delegeerd bestuurder van het Zilverfonds.».

### Artikel 18

Als het de bedoeling van de steller van het voorontwerp is te bepalen dat de bestuurders alleen om welbepaalde redenen kunnen worden afgezet - en niet ad nutum - dient de tekst in die zin te worden aangevuld.

### Artikelen 19 en 20

Er wordt verwezen naar de opmerking over hoofdstuk III, punt 2.

### Artikel 21

Er wordt verwezen naar algemene opmerking nr. 1.

### Artikel 25

Dit artikel zou beter als volgt worden gesteld :

«Art. 25. Het Zilverfonds kan vanaf het jaar 2010 uitgaven verrichten op voorwaarde dat de verhouding tussen de overheidsschuld en het bruto binnenlands product op die datum lager is dan zestig percent.».

Het woord «schuldgraad», dat in het voorontwerp van wet wordt gebruikt, behoort te worden vervangen door de woorden «de verhouding tussen de overheidsschuld en het bruto binnenlands product», aangezien deze woorden voorkomen in artikel 104 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en in het daarbij gevoegde Protocol betreffende de procedure bij buitensporige tekorten.

Deze opmerking geldt eveneens voor artikel 28 van het voorontwerp van wet.

### Artikel 28

Wat het tweede streepje betreft, lijkt de regel dat de activa waarin de reserves van het Zilverfonds belegd zijn, bij de berekening van de overheidsschuld in mindering mogen worden gebracht van de bruto-overheidsschuld, voort te vloeien uit de definitie van de «overheidsschuld» zoals die voorkomt in artikel 1, lid 5, van verordening (EG) nr. 3605/93 van de Raad van 22 november 1993 betreffende de toepassing van het aan het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap gehechte Protocol betreffende de procedure bij buitensporige tekorten, gewijzigd bij verordening (EG) nr. 475/2000 van 28 februari 2000. Volgens die bepaling is de «overheidsschuld» immers «de no-

- 1° (...);  
2° (...);  
3° (...).

L'administrateur général de la Trésorerie est membre de plein droit du conseil d'administration et remplit la fonction d'administrateur délégué du Fonds de vieillissement.».

### Article 18

Si l'intention de l'auteur de l'avant-projet est de prévoir que les administrateurs ne peuvent être révoqués que pour des causes déterminées - et non ad nutum - le texte devrait être complété en ce sens.

### Articles 19 et 20

Il est renvoyé à l'observation relative au chapitre III, point 2.

### Article 21

Il est renvoyé à l'observation générale 1.

### Article 25

Cet article sera mieux rédigé comme suit :

«Art. 25. Le Fonds de vieillissement peut effectuer des dépenses à partir de l'année 2010, à condition qu'à cette date, le rapport entre la dette publique et le produit intérieur brut soit inférieur à soixante pour cent.».

Les mots «taux d'endettement» utilisés dans l'avant-projet de loi seront remplacés par les mots «le rapport entre la dette publique et le produit intérieur brut» car ce sont ces derniers qui sont mentionnés dans l'article 104 du Traité instituant la Communauté européenne et dans le Protocole sur la procédure concernant les déficits excessifs qui y est annexé.

Cette remarque vaut également pour l'article 28 de l'avant-projet de loi.

### Article 28

Dans le second tiret, la règle selon laquelle les actifs dans lesquels les réserves du Fonds ont été placées, peuvent, lors du calcul de la dette publique, être portés en diminution de la dette publique brute, semble découler de la définition de la «dette publique» telle qu'elle résulte de l'article 1<sup>er</sup>, § 5, du règlement (CE) n° 3605/93 du Conseil du 22 novembre 1993 relatif à l'application du protocole sur la procédure concernant les déficits excessifs annexé au traité instituant la Communauté européenne, modifié par le règlement (CE) n° 475/2000 du 28 février 2000. En effet, selon cette disposition, «la «dette publique» est la valeur nominale de tous les engagements bruts en

minale waarde van alle aan het einde van het jaar uitstaande brutoverplichtingen van de sector «overheid» (S.13), met uitzondering van de verplichtingen waarvan de corresponderende financiële activa door de sector «overheid» (S.13) worden aangehouden.».

Als dat inderdaad zo is, behoort dat vereiste, dat uit het gemeenschapsrecht voortvloeit en dat rechtstreeks van toepassing is in de Belgische rechtsorde, niet in het voorontwerp van wet te worden herhaald.

### Artikel 29

Er wordt verwezen naar de opmerking betreffende hoofdstuk III, punt 3.

### Artikel 30

Artikel 30 van het voorontwerp van wet luidt als volgt :

«Het Zilverfonds beschikt over een krediet om de werkingskosten te dekken. Dit krediet wordt ingeschreven in de Algemene Uitgavenbegroting.».

Deze bepaling is onverenigbaar met artikel 14 van het voorontwerp van wet, waarbij het Zilverfonds rechtspersoonlijkheid wordt toegekend, welke rechtspersoonlijkheid uiteraard niet samenvalt met die van de Staat. Het beschikken over juridische handelingsbekwaamheid en een eigen vermogen zijn de kenmerkende eigenschappen van de rechtspersoonlijkheid. Daaruit volgt dat de noodzakelijke middelen die dienen om de werking van dat Fonds te garanderen geen ter beschikking gesteld «krediet» kunnen zijn, zoals wel de regel is voor de overheidsbesturen en de overige staatsdiensten. De financiële middelen die noodzakelijk zijn voor de werking van het Fonds moeten ter beschikking van dat Fonds worden gesteld door de storting van een bedrag ten laste van een activiteitenprogramma van de algemene uitgavenbegroting of moeten bestaan uit een voorheffing die het Fonds gemachtigd wordt uit te voeren op de financiële winsten die het zal maken.

### Artikel 31

Er wordt verwezen naar de opmerking over hoofdstuk III, punt 1.

### SLOTOPMERKINGEN

1. De Franse tekst van het voorontwerp van wet bevat verscheidene grammaticale en syntactische onvolmaaktheseden, die door de steller van het voorontwerp moeten worden weggewerkt.

2. Eveneens in de Franse tekst behoort «Chapitre premier» te worden geschreven in plaats van «chapitre I».

3. In artikel 2, onderdeel 2°, van het voorontwerp van wet dienen de woorden «van dit artikel» als overbodig te vervallen.

4. In de ontworpen tekst worden te vaak hoofdletters gebruikt. Zo schrijve men bijvoorbeeld :

cours à la fin de l'année du secteur «administrations publiques» (S.13), à l'exception des engagements dont les actifs financiers correspondants sont détenus par le secteur «administrations publiques» (S.13).».

Si tel est bien le cas, il ne convient pas de répéter dans l'avant-projet de loi une exigence qui résulte du droit communautaire et qui s'impose directement dans l'ordre juridique belge.

### Article 29

Il est renvoyé à l'observation relative au chapitre III, point 3.

### Article 30

Selon l'article 30 de l'avant-projet de loi,

«Le Fonds dispose d'un crédit pour couvrir ses frais de fonctionnement. Ce crédit est inscrit au budget général des dépenses.».

Cette disposition est incompatible avec l'article 14 de l'avant-projet qui dote le Fonds de Vieillissement de la personnalité juridique, celle-ci étant distincte de celle de l'État. La capacité juridique et un patrimoine propre sont les caractéristiques naturelles de la personnalité juridique. Il s'ensuit que les moyens nécessaires destinés à assurer le fonctionnement de ce Fonds ne peuvent consister en un «crédit» mis à sa disposition comme c'est la règle pour les administrations et autres services de l'État. Les moyens financiers nécessaires à son fonctionnement doivent en effet soit lui être assurés par le versement d'une somme à charge d'un programme d'activité du budget général des dépenses, soit consister en un prélèvement qu'il est autorisé à effectuer sur les bénéfices financiers qu'il aura réalisés.

### Article 31

Il est renvoyé à l'observation relative au chapitre III, point 1.

### OBSERVATIONS FINALES

1. La version française de l'avant-projet de loi présente plusieurs imperfections grammaticales et syntaxiques auxquelles l'auteur de l'avant-projet doit remédier.

2. Il faut écrire «Chapitre premier» au lieu de «chapitre I».

3. Les mots «du présent article», utilisés à l'article 2, 2°, de l'avant-projet de loi, sont inutiles et doivent être omis.

4. Le texte en projet utilise abusivement les majuscules. Ainsi, à titre d'exemple, il faut écrire :

- in de Franse lezing van het voorontwerp «note sur le vieillissement» in plaats van «Note sur le Vieillissement» (9);
  - «studiecommissie voor de vergrijzing» in plaats van «Studiecommissie voor de Vergrijzing»;
  - «jaarlijks advies van de afdeling «Financieringsbehoeften van de overheid» van de Hoge raad van Financiën» in plaats van «jaarlijks advies van de afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid van de Hoge raad van Financiën»;
  - «algemene toelichting bij de begroting» in plaats van «Algemene Toelichting bij de begroting»;
  - «raad van bestuur» in plaats van «Raad van Bestuur».
5. In de regel wordt de onvoltooid tegenwoordige tijd gebruikt, niet de onvoltooid toekomende tijd.
6. Het gebruik van de werkwoorden «moeten» en «dienen te» behoort te worden vermeden.
7. In de artikelen 8, 11 en 28 van het voorontwerp van wet dienen de streepjes te worden vervangen door een onderverdeling in 1°, 2°, enz.
8. In artikel 15 is het beter te schrijven «tot doel reserves aan te leggen teneinde het mogelijk te maken om in de periode van 2010 tot 2030 de extra-uitgaven van de diverse ... te doen.».
9. In artikel 16 is het beter om de overbodige woorden «, zoals bedoeld in afdeling 3 van dit hoofdstuk» en «, zoals bedoeld in afdeling 4 van dit hoofdstuk» te schrappen.

10. In artikel 26 behoort te worden geschreven :

- in de eerste zin : «... bij wege van een tussen het Zilverfonds en de Minister van Financiën te sluiten overeenkomst»;
- in de tweede zin : «In dat geval ontvangt het Fonds ...».

11. Ook de Nederlandse tekst van het ontwerp is voor verbetering vatbaar. Bij wijze van voorbeeld worden, onder voorbehoud van de inhoudelijke opmerkingen, hierna enige tekstvoorstellen gedaan :

- In het opschrift schrijf men : ... tot waarborging van een voortdurende ...»;
- In de aanhef behoort «Op de voordracht van ...» te worden geschreven;
- In artikel 2, onderdeel 1°, schrijf men «..., in het bijzonder die verbonden aan ...»;

(9) Men schrijft overigens «note sur le vieillissement» in plaats van «Note de Vieillissement» in de Franse lezing van het ontworpen artikel 2.

- «note sur le vieillissement» au lieu de «Note sur le Vieillissement» (9);
  - «Comité d'étude sur le vieillissement» au lieu de «Comité d'Etude sur le Vieillissement»;
  - «avis annuel de la section «Besoins de financement des pouvoirs publics» du Conseil supérieur des finances» au lieu de «avis annuel de la section «Besoins de financement des Pouvoirs publics» du Conseil Supérieur des finances»;
  - «l'exposé général du budget» au lieu de «l'Exposé Général du budget»;
  - «conseil d'administration» au lieu de «Conseil d'administration».
5. L'usage est d'utiliser l'indicatif présent au lieu du futur simple.
6. Il faut éviter d'utiliser les verbes «devoir» et «être tenu».
7. Dans les articles 8, 11 et 28 de l'avant-projet de loi, les tirets doivent être remplacés par une division en 1°, 2°, etc.
8. A l'article 15, il est préférable d'écrire «durant la période comprise entre 2010 et 2030» au lieu de «dans la période entre 2010 et 2030».
9. A l'article 16, les mots «au sens de la section 3 du présent chapitre» et «au sens de la section 4 du présent chapitre» sont superflus. Mieux vaut les omettre.
10. A l'article 26, il y a lieu d'écrire :
- dans la première phrase «entre» au lieu de «par»;
  - dans la deuxième phrase «Dans ce cas, le Fonds reçoit» au lieu de «En l'occurrence le Fonds en reçoit».
11. Le texte néerlandais de l'avant-projet de loi est également susceptible d'amélioration. Sous réserve des observations fondamentales, quelques propositions de texte sont faites à titre d'exemple dans la version néerlandaise du présent avis.

(9) Par ailleurs, dans la version française de l'article 2 en projet, il faut écrire «note sur le vieillissement» au lieu de «Note de Vieillissement».

- In artikel 7, eerste lid, tweede zin, is het beter te schrijven : «... dient ... een raming te bevatten van ...»;
- In artikel 8, eerste streepje, dient de constructie «impact ... op» te worden vervangen door de constructie «gevolgen ... voor»;
- In artikel 24, eerste lid, schrijve men «Op basis van de aanbevelingen ... bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad ...»;
- In artikel 24, tweede lid, dienen de woorden «de stortingskalender» te worden vervangen door de woorden «het tijdschema voor de storting»;
- In artikel 31 schrijve men «bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad» in plaats van «bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit».
- Artikel 34 dient als volgt te worden gesteld : «Deze wet treedt in werking met ingang van 1 januari 2001.».

De kamer was samengesteld uit

de Heren

R. ANDERSEN,	kamervoorzitter,
P. LIENARDY, P. VANDERNOOT,	staatsraden,
J.-M. FAVRESSE,	assessor van de afdeling wetgeving,

Mevrouw

C. GIGOT,	griffier.
-----------	-----------

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. REGNIER, eerste auditeur afdelingshoofd. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. P. BROUWERS, referendaris.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. R. ANDERSEN.

<i>DE GRIFFIER,</i>	<i>DE VOORZITTER,</i>
C. GIGOT	R. ANDERSEN

La chambre était composée de

Messieurs

R. ANDERSEN,	président de chambre,
P. LIENARDY, P. VANDERNOOT,	conseillers d'État,
J.-M. FAVRESSE,	assesseur de la section de législation,

Madame

C. GIGOT,	greffier,
-----------	-----------

Le rapport a été présenté par M. J. REGNIER, premier auditeur chef de section. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. P. BROUWERS, référendaire.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. R. ANDERSEN.

<i>LE GREFFIER,</i>	<i>LE PRESIDENT,</i>
C. GIGOT	R. ANDERSEN

**WETSONTWERP**

ALBERT II, KONING DER BELGEN,

*Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,*

ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze Eerste Minister en onze Ministers van Werkgelegenheid, Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie, Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, Sociale Zaken en Pensioenen, Landbouw en Middenstand, Financiën, Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, Economie en Wetenschappelijk Onderzoek,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Ministers zijn ermee belast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in Onze Naam aan de Wetgevende Kamers voor te leggen en bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers in te dienen:

**HOOFDSTUK I****Algemene bepalingen****Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

**Art. 2**

Voor de toepassing van deze wet dient te worden verstaan onder diverse wettelijke pensioenstelsels :

1° de pensioenstelsels van de sociale zekerheid voor werknemers;

2° de pensioenstelsels van de sociale zekerheid van de zelfstandigen;

3° de pensioenstelsels ten laste van de algemene uitgavenbegroting.

**PROJET DE LOI**

ALBERT II, ROI DES BELGES,

*A tous, présents et à venir,*

SALUT.

Sur la proposition de Notre Premier Ministre et de Nos Ministres de l'Emploi, du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Économie sociale, de la Protection de la Consommation, de la Santé publique et de l'Environnement, des Affaires sociales et des Pensions, de l'Agriculture et des Classes moyennes, des Finances, des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, de l'Economie et de la Recherche scientifique,

NOUS AVONS ARRETE ET ARRETONS:

Nos Ministres sont chargés de présenter en Notre nom aux Chambres législatives et de déposer à la Chambre des Représentants le projet de loi dont la teneur suit:

**CHAPITRE PREMIER****Dispositions générales****Article 1<sup>er</sup>**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

**Art. 2**

Pour l'application de la présente loi, il convient d'entendre par les différents régimes légaux des pensions :

1° les régimes de pensions de la sécurité sociale des travailleurs salariés;

2° les régimes de pensions de la sécurité sociale des travailleurs indépendants;

3° les régimes de pensions à la charge du budget général des dépenses.

## HOOFDSTUK II

### **De Zilvernota**

#### Afdeling 1

##### *Inhoud van de Zilvernota*

###### Art. 3

Op voorstel van de Ministers bevoegd voor Begroting, voor Sociale Zaken, voor Pensioenen en voor Middenstand stelt de regering jaarlijks een Zilvernota op, waarin ze haar beleid met betrekking tot de vergrijzing uiteenzet. De Zilvernota biedt in het bijzonder de volgende informatie:

1° een raming van de extra-uitgaven van de diverse wettelijke pensioenstelsels en de stelsels van de sociale zekerheid van werknemers en zelfstandigen, in het bijzonder die verbonden zijn aan de demografische evolutie.

2° het begrotingsbeleid op middellange en lange termijn, rekening houdend met ramingen vermeld in 1°;

3° het algemene regeringsbeleid gericht op het oppervlakken van de gevolgen van de vergrijzing, in het bijzonder met betrekking tot het bevorderen van de werkgelegenheid en de verhoging van de arbeidsparticipatie;

4° de evolutie van de reserves van de aanvullende pensioenen (tweede pijler) en van de armoedegraad bij bejaarden;

5° een overzicht van de ontvangsten, de uitgaven en de reserves van het Zilverfonds.

###### Art. 4

Voor de opstelling van de Zilvernota steunt de regering zich op het verslag van de Studiecommissie voor de vergrijzing zoals bedoeld in afdeling 2 van dit hoofdstuk en op het jaarlijks advies van de afdeling «Financieringsbehoeften van de overheid» van de Hoge Raad van Financiën.

###### Art. 5

De Zilvernota wordt jaarlijks meegedeeld aan de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en de Nationale Arbeidsraad.

## CHAPITRE II

### **La note sur le vieillissement**

#### Section première

##### *Contenu de la note sur le vieillissement*

###### Art. 3

Sur proposition des Ministres chargés du Budget, des Affaires sociales, des Pensions et des Classes moyennes le gouvernement établit chaque année une note sur le vieillissement dans laquelle il expose sa politique relative au vieillissement. La note sur le vieillissement procure en particulier l'information suivante :

1° une estimation des coûts supplémentaires des différents régimes légaux des pensions et des régimes de sécurité sociale de travailleurs salariés et des indépendants, en particulier ceux liés à l'évolution démographique;

2° la politique budgétaire à moyen et à long terme, compte tenu des estimations mentionnées au 1°;

3° la politique générale qui sera menée par le gouvernement en vue de faire face aux répercussions du vieillissement, notamment dans le domaine de la promotion de l'emploi et de l'augmentation de la participation au travail;

4° l'évolution des réserves des pensions complémentaires (deuxième pilier) et du niveau de pauvreté dans les classes âgées;

5° un aperçu des recettes, des dépenses et des réserves du Fonds de vieillissement.

###### Art. 4

Pour la rédaction de la note sur le vieillissement, le gouvernement se basera sur le rapport du Comité d'étude sur le vieillissement comme visé dans la section 2 du présent chapitre et sur l'avis annuel de la section des « Besoins de financement des pouvoirs publics » du Conseil supérieur des finances.

###### Art. 5

La note sur le vieillissement est communiquée chaque année au Conseil central de l'économie et au Conseil national du travail.

## Afdeling 2

### *Studiecommissie voor de vergrijzing*

#### Art. 6

In de schoot van de Hoge Raad van Financiën wordt een 'Studiecommissie voor de vergrijzing' opgericht.

De Studiecommissie voor de vergrijzing wordt belast met het opstellen van een jaarlijks verslag, waarin de budgettaire en sociale gevolgen van de vergrijzing worden onderzocht. Dit verslag bevat in het bijzonder een raming van de financiële gevolgen op het vlak van de diverse wettelijke pensioenstelsels en de sociale zekerheid van werknemers en zelfstandigen die verbonden zijn aan de demografische evolutie.

De Studiecommissie voor de vergrijzing kan, op eigen initiatief of op verzoek van de regering, tevens onderzoek verrichten naar specifieke aangelegenheden in verband met de vergrijzing.

#### Art. 7

Met betrekking tot de raming van de kosten op het vlak van de diverse wettelijke pensioenstelsels en de sociale zekerheid van werknemers en zelfstandigen die verbonden zijn aan de demografische evolutie gaat de Studiecommissie voor de vergrijzing in het bijzonder uit van volgende principes:

1° inzake economische groei wordt gerekend met een voorzichtige raming van de trendgroei, waarbij in het bijzonder rekening wordt gehouden met de mogelijke gevolgen van de demografische evolutie voor deze trendgroei;

2° inzake de pensioenuitgaven wordt uitgegaan van de op dat ogenblik geldende wettelijke bepalingen, inclusief diverse varianten inzake welvaartsaanpassing;

3° inzake de uitgaven in het stelsel van de gezondheidszorgen wordt een afzonderlijke raming gemaakt van de invloed van veranderingen in de leeftijdstructuur van de bevolking en andere factoren zoals de prijs-evolutie en de evolutie van de medische technologie.

#### Art. 8

Het verslag van de Studiecommissie voor de vergrijzing wordt elk jaar vóór 30 april medegedeeld aan :

## Section 2

### *Comité d'étude sur le vieillissement*

#### Art. 6

Un Comité d'étude sur le vieillissement est créé au sein du Conseil supérieur des finances.

Le Comité d'étude sur le vieillissement est chargé de la rédaction d'un rapport annuel examinant les conséquences budgétaires et sociales du vieillissement. Ce rapport contient notamment une estimation des conséquences financières sur le plan des différents régimes légaux des pensions et des régimes de sécurité sociale des travailleurs salariés et indépendants, liées à l'évolution démographique.

Le Comité d'étude sur le vieillissement peut également, d'initiative ou à la demande du gouvernement, effectuer des études spécifiques en relation avec le vieillissement.

#### Art. 7

En ce qui concerne l'évaluation des coûts sur le plan des différents régimes légaux des pensions et de la sécurité sociale des travailleurs salariés et indépendants liés à l'évolution démographique, le Comité d'étude sur le vieillissement se fonde notamment sur les principes suivants:

1° pour ce qui est de la croissance économique, il est tenu compte d'une évaluation prudente de la croissance tendancielle, en considérant particulièrement l'impact éventuel de l'évolution démographique sur cette croissance tendancielle;

2° en matière de dépenses de pensions, il est tenu compte des dispositions légales en vigueur, y compris différentes variantes d'adaptation au bien-être;

3° pour ce qui est des dépenses dans le régime des soins de santé, une évaluation distincte est faite de l'influence de modifications dans la structure de l'âge de la population, et d'autres facteurs tels que l'évolution des prix et l'évolution de la technologie médicale.

#### Art. 8

Le rapport du Comité d'étude sur le vieillissement est communiqué chaque année avant le 30 avril :

<p>1° de federale regering;</p> <p>2° de afdeling «Financieringsbehoeften van de overheid» van de Hoge Raad van Financiën;</p> <p>3° de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en de Nationale Arbeidsraad.</p>	<p>1° au gouvernement fédéral;</p> <p>2° à la section des « Besoins de financement des pouvoirs publics » du Conseil supérieur des finances;</p> <p>3° au Conseil central de l'économie et au Conseil national du travail.</p>
Art. 9	Art. 9
<p>De aanbevelingen met betrekking tot het begrotingsbeleid van de overheid, vervat in het jaarlijks advies van de afdeling «Financieringsbehoeften van de overheid» van de Hoge Raad van Financiën houden in het bijzonder rekening met het verslag van de Studiecommissie voor de vergrijzing.</p>	<p>Les recommandations relatives à la politique budgétaire des pouvoirs publics incorporées dans l'avis annuel de la section des « Besoins de financement des pouvoirs publics » du Conseil supérieur des finances tiennent notamment compte du rapport du Comité d'étude sur le vieillissement.</p>
Art. 10	Art. 10
<p>De volgende leden maken van rechtswege deel uit van de Studiecommissie voor de vergrijzing:</p> <p>1° de vice-voorzitter van de Hoge Raad van Financiën, die het voorzitterschap waarneemt;</p> <p>2° het door het Federaal Planbureau voorgestelde lid van het bureau van de Hoge Raad van Financiën, die het ondervoorzitterschap waarneemt.</p> <p>De overige leden van de Studiecommissie voor de vergrijzing worden door de Koning benoemd, met inachtneming van de volgende regels:</p> <p>1° één lid op voordracht van het Federaal Planbureau;</p> <p>2° één lid op voordracht van de Nationale Bank van België;</p> <p>3° één lid op voordracht van de Minister van Financiën, gekozen uit de ambtenaren van de studiedienst van het departement;</p> <p>4° één lid op voordracht van de Minister van Begroting, gekozen uit de ambtenaren van de studiedienst van het departement;</p> <p>5° één lid op voordracht van de Minister van Sociale Zaken, gekozen uit de ambtenaren van de studiedienst van het departement;</p> <p>Het mandaat van de leden van de Studiecommissie voor de vergrijzing duurt vijf jaar en kan hernieuwd worden.</p>	<p>Les membres suivants sont membres de plein droit du Comité d'étude sur le vieillissement:</p> <p>1° le vice-président du Conseil supérieur des finances, qui assure la présidence;</p> <p>2° le membre du bureau du Conseil supérieur des finances, proposé par le Bureau fédéral du plan, qui assure la vice-présidence.</p> <p>Les autres membres du Comité d'étude sur le vieillissement sont nommés par le Roi, dans le respect des règles suivantes :</p> <p>1° un membre sur la proposition du Bureau fédéral du plan;</p> <p>2° un membre sur la proposition de la Banque nationale de Belgique ;</p> <p>3° un membre sur la proposition du Ministre des Finances, choisi parmi les fonctionnaires du service d'étude du département ;</p> <p>4° un membre sur la proposition du Ministre du Budget, choisi parmi les fonctionnaires du service d'étude du département ;</p> <p>5° un membre sur la proposition du Ministre des Affaires sociales, choisi parmi les fonctionnaires du service d'étude du département ;</p> <p>Le mandat des membres du Comité d'étude sur le vieillissement dure cinq ans et peut être renouvelé.</p>

In geval van overlijden, ontslag of afzetting van een lid, beëindigt het nieuw benoemde lid het mandaat van degene die hij opvolgt.

#### Art. 11

De Studiecommissie voor de vergrijzing kan in het kader van haar werkzaamheden personen horen van wie het advies haar nuttig voorkomt.

### HOOFDSTUK III

#### Zilverfonds

##### Afdeling 1

###### *Oprichting van het Zilverfonds*

#### Art. 12

Er wordt een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid opgericht, genaamd Zilverfonds. De zetel van het Zilverfonds is gevestigd in het administratief arrondissement van Brussel-Hoofdstad.

#### Art. 13

Het Zilverfonds wordt ingedeeld in de categorie B van artikel 1 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut en staat onder het gezamenlijk toezicht van de Minister van Financiën en de Minister van Begroting.

##### Afdeling 2

###### *Doelstelling en opdracht van het Zilverfonds*

#### Art. 14

Het Zilverfonds heeft tot doel reserves aan te leggen teneinde het mogelijk te maken om in de periode tussen 2010 en 2030 de extra-uitgaven op het vlak van de diverse wettelijke pensioenstelsels ten gevolge van de vergrijzing te financieren.

En cas de décès, démission ou révocation d'un membre, le membre nouvellement nommé termine le mandat de celui à qui il succède.

#### Art. 11

Le Comité d'étude sur le vieillissement peut, dans le cadre de ses activités, entendre toutes personnes dont l'avis lui paraît utile.

### CHAPITRE III

#### Fonds de vieillissement

##### Section 1

###### *Création du Fonds de vieillissement*

#### Art. 12

Il est créé un organisme public doté de la personnalité juridique, dénommé Fonds de vieillissement. Le siège du Fonds est établi dans l'arrondissement administratif de Bruxelles-Capitale.

#### Art. 13

Le Fonds de vieillissement est classé dans la catégorie B de l'article 1<sup>er</sup> de la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public et se trouve sous le contrôle conjoint du Ministre des Finances et du Ministre du Budget.

##### Section 2

###### *Objectif et mission du Fonds de vieillissement*

#### Art. 14

Le Fonds de vieillissement a pour objectif de créer des réserves permettant de financer durant la période comprise entre 2010 et 2030 les dépenses supplémentaires des différents régimes légaux des pensions suite au vieillissement.

<p style="text-align: center;"><b>Art. 15</b></p> <p>Met het oog op deze doelstelling heeft het Zilverfonds de volgende opdracht:</p> <p>1° in te staan voor het beheer van zijn inkomsten en uitgaven;</p> <p>2° in te staan voor het beheer van zijn reserves.</p>	<p style="text-align: center;"><b>Art. 15</b></p> <p>En vue de cet objectif, le Fonds de vieillissement est investi de la mission suivante:</p> <p>1° assurer la gestion de ses recettes et de ses dépenses;</p> <p>2° assurer la gestion de ses réserves.</p>
<p style="text-align: center;"><b>Afdeling 3</b></p> <p><i>Raad van bestuur van het Zilverfonds</i></p>	<p style="text-align: center;"><b>Section 3</b></p> <p><i>Conseil d'administration du Fonds de vieillissement</i></p>
<p style="text-align: center;"><b>Art. 16</b></p> <p>Het Zilverfonds wordt bestuurd door een raad van bestuur, samengesteld uit tien leden, waarvan negen worden benoemd door de Koning als volgt:</p> <p>1° vier leden op voordracht respectievelijk van de Eerste Minister, de Minister van Financiën, de Minister van Begroting en de Minister van Sociale Zaken;</p> <p>2° drie leden op voordracht van het beheerscomité van de Sociale Zekerheid en een lid op voordracht van de raad van bestuur van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen;</p> <p>3° een lid op voordracht van de Nationale Bank van België.</p> <p>De voorzitter wordt door de Koning, op voorstel van de Minister van Begroting, benoemd onder de in het eerste lid, 1° bedoelde leden.</p> <p>De administrateur-général van de Thesaurie is van rechtswege lid en vervult de functie van gedelegeerd bestuurder van het Zilverfonds.</p> <p>De raad van bestuur bestaat uit evenveel Nederlands-talige als Franstalige leden.</p>	<p style="text-align: center;"><b>Art. 16</b></p> <p>Le Fonds de vieillissement est administré par un conseil d'administration, composé de dix membres, dont neuf sont nommés par le Roi comme suit:</p> <p>1° quatre membres sur la proposition respective du Premier Ministre, du Ministre des Finances, du Ministre du Budget et du Ministre des Affaires sociales;</p> <p>2° trois membres sur la proposition du comité de gestion de la Sécurité sociale et un membre sur la proposition du conseil d'administration de l'Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants;</p> <p>3° un membre sur la proposition de la Banque nationale de Belgique.</p> <p>Le président est nommé par le Roi, sur la proposition du Ministre du Budget, parmi les membres visés à l'alinéa 1<sup>er</sup>, 1°.</p> <p>L'administrateur général de la Trésorerie est membre de plein droit et remplit la fonction d'administrateur délégué du Fonds de vieillissement.</p> <p>Le conseil d'administration se compose à part égale de membres francophones et néerlandophones.</p>
<p style="text-align: center;"><b>Art. 17</b></p> <p>De bestuurders worden voor zes jaar benoemd. Hun mandaat is hernieuwbaar.</p> <p>In geval van overlijden, ontslag of afzetting van een bestuurder, beëindigt de nieuw benoemde bestuurder het mandaat van degene die hij opvolgt.</p>	<p style="text-align: center;"><b>Art. 17</b></p> <p>Les administrateurs sont nommés pour six ans. Leur mandat est renouvelable.</p> <p>En cas de décès, démission ou révocation d'un administrateur, l'administrateur nouvellement nommé termine le mandat de celui à qui il succède.</p>

## Art. 18

De raad van bestuur bepaalt het beleid en staat in voor het beheer van de reserves. Hij beschikt over alle bevoegdheden opdat het Zilverfonds zijn opdrachten kan uitvoeren en staat in voor de goede werking ervan.

De raad van bestuur stelt de richtlijnen voor het beleggen van de reserves vast.

De gedelegeerd bestuurder staat in voor het dagelijks beheer van het Zilverfonds. Hij bereidt de beslissingen van de raad van bestuur voor en voert ze uit.

## Art. 19

De raad van bestuur kan aan de gedelegeerd bestuurder bepaalde bestuursbevoegdheden overdragen.

De gedelegeerd bestuurder kan mits akkoord van de raad van bestuur bepaalde van zijn bevoegdheden overdragen aan de personeelsleden van het Zilverfonds.

## Art. 20

Het Zilverfonds wordt in alle gerechtelijke en buiten-gerechtelijke handelingen vertegenwoordigd door de voorzitter van de raad van bestuur. Behalve voor gerechtelijke handelingen kan de voorzitter mits akkoord van de raad van bestuur zijn vertegenwoordigings-bevoegdheid overdragen aan de gedelegeerd bestuurder.

## Art. 21

De gedelegeerd bestuurder brengt geregeld verslag uit aan de raad van bestuur. De raad van bestuur of zijn voorzitter kan op elk ogenblik aan de gedelegeerd bestuurder vragen verslag uit te brengen over de werkzaamheden van het Zilverfonds.

## Art. 22

De Koning stelt vergoedingen en presentiegelden van de leden van de raad van bestuur vast.

## Art. 18

Le conseil d'administration détermine la politique et assume la gestion des réserves. Il dispose de tous les pouvoirs pour que le Fonds de vieillissement puisse exécuter ses missions et en assure le bon fonctionnement.

Le conseil d'administration fixe les directives pour le placement des réserves.

L'administrateur délégué assure la gestion journalière du Fonds de vieillissement. Il prépare les décisions du conseil d'administration et les exécute.

## Art. 19

Le conseil d'administration peut déléguer certains pouvoirs d'administration à l'administrateur délégué.

L'administrateur délégué peut, moyennant l'accord du conseil d'administration, déléguer certains de ses pouvoirs aux membres du personnel du Fonds de vieillissement.

## Art. 20

Le Fonds de vieillissement est représenté dans tous les actes judiciaires et extrajudiciaires par le président du conseil d'administration. Sauf pour les actes judiciaires, le président peut, moyennant l'accord du conseil d'administration, déléguer son pouvoir de représentation à l'administrateur délégué.

## Art. 21

L'administrateur délégué fait régulièrement rapport au conseil d'administration. Le conseil d'administration ou son président peut à tout moment demander à l'administrateur délégué de faire rapport sur les activités du Fonds de vieillissement.

## Art. 22

Le Roi fixe des indemnités et des jetons de présence pour les membres du conseil d'administration.

<p><b>Afdeling 4</b></p> <p><i>Inkomsten van het Zilverfonds</i></p> <p>Art. 23</p> <p>De inkomsten van het Zilverfonds bestaan uit begrotingssurplussen, overschotten van de sociale zekerheid en niet-fiscale ontvangsten.</p> <p>De inkomsten van het Zilverfonds bestaan tevens uit de opbrengsten uit de beleggingen van de reserves van het Zilverfonds.</p> <p>Art. 24</p> <p>Op basis van het geraamde begrotingssurplus en in functie van de aanbevelingen vervat in de Zilvernota, wordt in de algemene uitgavenbegroting jaarlijks het bedrag ingeschreven dat aan het Zilverfonds wordt gestort.</p> <p>Art. 25</p> <p>Op basis van de geraamde overschotten van de sociale zekerheid en in functie van de aanbevelingen vervat in de Zilvernota, bepaalt de Koning, bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, jaarlijks het bedrag dat door het globaal beheer van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid en het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen aan het Zilverfonds wordt gestort.</p> <p>Art. 26</p> <p>Met toepassing van artikel 45 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, wordt bij de sectie «Rijksschuld» van de algemene uitgavenbegroting een begrotingsfonds ingesteld met de naam «Diverse niet-fiscale ontvangsten bestemd voor het Zilverfonds».</p> <p>Art. 27</p> <p>Het begrotingsfonds wordt gestijfd door niet-fiscale ontvangsten die de Koning, bij koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, geheel of gedeeltelijk aan het Zilverfonds toewijst.</p> <p>Het bedrag van de aldus aan het Zilverfonds toegewezen niet-fiscale ontvangsten wordt ingeschreven als</p>	<p><b>Section 4</b></p> <p><i>Revenus du Fonds de vieillissement</i></p> <p>Art. 23</p> <p>Les revenus du Fonds de vieillissement se composent de surplus budgétaires, d'excédents de la sécurité sociale et de recettes non fiscales.</p> <p>Les revenus du Fonds de vieillissement se composent également des produits des placements des réserves du Fonds de vieillissement.</p> <p>Art. 24</p> <p>Sur la base du surplus budgétaire estimé et en fonction des recommandations formulées dans la note sur le vieillissement, il est inscrit, chaque année, au budget général des dépenses, le montant qui est versé au Fonds de vieillissement.</p> <p>Art. 25</p> <p>Sur la base des excédents estimés de la sécurité sociale et en fonction des recommandations formulées dans la note sur le vieillissement, le Roi détermine chaque année, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, le montant qui est versé au Fonds de vieillissement par la gestion globale de l'Office national de sécurité sociale et l'Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants.</p> <p>Art. 26</p> <p>En application de l'article 45 des lois sur la comptabilité de l'État, coordonnées le 17 juillet 1991, un fonds budgétaire est créé au sein de la section « Dette publique » du budget général des dépenses, dénommé « Recettes non fiscales diverses destinées au Fonds de vieillissement ».</p> <p>Art. 27</p> <p>Le fonds budgétaire est alimenté par des recettes non fiscales qui sont affectées par le Roi, en tout ou en partie, au Fonds de vieillissement par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres.</p> <p>Le montant des recettes non fiscales ainsi affectées au Fonds de vieillissement est inscrit en tant que recet-</p>
--	--

ontvangsten van het in artikel 26 bedoelde begrotingsfonds en als uitgaven opgenomen in de algemene uitgavenbegroting ten laste van een variabel krediet van dit begrotingsfonds.

#### Art. 28

De modaliteiten van de stortingen aan het Zilverfonds worden geregeld bij wege van een tussen het Zilverfonds en de Minister van Financiën te sluiten overeenkomst.

#### Afdeling 5

##### *Uitgaven van het Zilverfonds*

#### Art. 29

Op basis van de aanbevelingen vervat in de Zilvernota met betrekking tot de behoeften van het volgende jaar, bepaalt de Koning, bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, jaarlijks het bedrag dat wordt opgenomen uit de middelen van het Zilverfonds en wordt toegekend aan de diverse wettelijke pensioenstelsels.

Dit bedrag wordt voor 31 oktober van het lopende jaar meegedeeld aan het Zilverfonds.

De Koning bepaalt, bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, het tijdschema voor de storting van deze bedragen.

#### Art. 30

Het Zilverfonds kan vanaf het jaar 2010 uitgaven verrichten op voorwaarde dat de verhouding tussen de overheidsschuld en het bruto binnenlands product lager is dan zestig procent.

#### Afdeling 6

##### *Beheer van de reserves van het Zilverfonds*

#### Art. 31

De beschikbare reserves kunnen ter beschikking gesteld worden van de Schatkist bij wege van een tussen het Zilverfonds en de Minister van Financiën te sluiten overeenkomst. In dat geval ontvangt het Fonds hiervoor een vergoeding tegen marktvoorraarden.

des du fonds budgétaire visé à l'article 26 et est inclus en tant que dépenses dans le budget général des dépenses à charge d'un crédit variable de ce fonds budgétaire.

#### Art. 28

Les modalités des versements au Fonds de vieillissement sont réglées moyennant une convention à conclure entre le Fonds de vieillissement et le Ministre des Finances.

#### Section 5

##### *Dépenses du Fonds de vieillissement*

#### Art. 29

Sur la base des recommandations figurant dans la note sur le vieillissement et relatives aux besoins de l'année suivante, le Roi détermine chaque année, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, le montant qui est prélevé des moyens du Fonds de vieillissement et qui est versé aux différents régimes légaux des pensions.

Ce montant est communiqué au Fonds de vieillissement avant le 31 octobre de l'année en cours.

Le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, le calendrier de versement de ces montants.

#### Art. 30

Le Fonds de vieillissement peut effectuer des dépenses à partir de l'année 2010, à condition que le rapport entre la dette publique et le produit intérieur brut soit inférieur à soixante pour cent.

#### Section 6

##### *Gestion des réserves du Fonds de vieillissement*

#### Art. 31

Les réserves disponibles peuvent être mises à disposition de la Trésorerie moyennant une convention à conclure entre le Fonds de vieillissement et le Ministre des Finances. Dans ce cas, le Fonds reçoit une rémunération aux conditions du marché.

## Art. 32

De beleggingen van het Zilverfonds dienen te geschieden met inachtneming van voorzichtige beleggingsregels.

## Art. 33

De belegging van de reserves van het Zilverfonds gebeurt :

1° bij een verhouding tussen de overheidsschuld en het bruto binnenlands product hoger dan 100 procent, in effecten en fondsen van de Belgische Staat;

2° bij een verhouding tussen de overheidsschuld en het bruto binnenlands product onder 100 procent, in activa die, bij de berekening van de Maastricht-schuld, in mindering kunnen worden gebracht van de bruto-overheidsschuld.

## Afdeling 7

*Werking en controle op het Zilverfonds*

## Art. 34

Het Zilverfonds doet, tegen vergoeding, beroep op het personeel van de Staat. De Minister van Financiën duidt hiertoe de nodige personeelsleden aan.

## Art. 35

De werkingskosten van het Zilverfonds worden ten laste genomen van een krediet dat in de algemene uitgavenbegroting wordt ingeschreven.

De modaliteiten met betrekking tot de stortingen ter dekking van de werkingskosten van het Zilverfonds worden geregeld bij wege van een tussen het Zilverfonds en de Minister van Financiën te sluiten overeenkomst.

## Art. 36

De Koning bepaalt, bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de nadere werkingsregelen van het Zilverfonds.

## Art. 32

Les placements du Fonds de vieillissement doivent s'opérer dans le respect des règles de placement prudentes.

## Art. 33

Le placement des réserves du Fonds de vieillissement s'opère :

1° lors d'un rapport entre la dette publique et le produit intérieur brut supérieur à 100 pour cent, en titres et en fonds de l'État belge ;

2° lors d'un rapport entre la dette publique et le produit intérieur brut inférieur à 100 pour cent, en actifs, qui lors du calcul de la dette Maastricht, peuvent être portés en déduction de la dette publique brute.

## Section 7

*Fonctionnement et contrôle du Fonds de vieillissement*

## Art. 34

Le fonds de vieillissement fait appel, contre une rémunération, au personnel de l'État. Le Ministre des Finances désigne les agents nécessaires à cet effet.

## Art. 35

Les frais de fonctionnement du Fonds de vieillissement sont portés à charge d'un crédit inscrit au budget général des dépenses.

Les modalités des versements destinés à couvrir les frais de fonctionnement du Fonds de vieillissement sont réglées moyennant une convention à conclure entre le Fonds de vieillissement et le Ministre des Finances.

## Art. 36

Le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, les modalités de fonctionnement du Fonds de vieillissement.

## HOOFDSTUK IV

**Wijzigingsbepalingen, diverse bepalingen en inwerkingtreding**

## Art. 37

Aan artikel 10 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, wordt een 5° toegevoegd, dat luidt als volgt :

«5° een Zilvernota, waarin de regering haar beleid met betrekking tot de vergrijzing uiteenzet».

## Art. 38

Aan artikel 127 van de wet van 21 december 1994, zoals dat gewijzigd is bij de wet van 5 mei 1997, wordt een § 5 toegevoegd, die luidt als volgt :

«§ 5. Het Federaal Planbureau wordt belast met het secretariaat van de Studiecommissie voor de vergrijzing en de deelname aan de uitvoering van de aan haar toevertrouwde opdracht».

## Art. 39

In de tabel gevoegd bij de organieke wet van 27 december 1990 houdende oprichting van de begrotingsfondsen, gewijzigd bij de wet van 15 januari 1999, wordt een subrubriek 51-2 «Diverse niet-fiscale ontvangsten bestemd voor het Zilverfonds» ingevoegd, waarvan de ontvangsten en uitgaven worden bepaald door artikel 27 van deze wet.

## Art. 40

In artikel 1 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut wordt onder categorie B de woorden «Zilverfonds» toegevoegd.

## Art. 41

Het Zilverfonds is vrijgesteld van alle inkomstenbelastingen, de registratie-, zegel-, griffie-, hypotheek- en successierechten, de met het zegel gelijkgestelde taksen, alsmede de andere rechtstreekse of onrechtstreekse belastingen. Het Zilverfonds is eveneens vrij-

## CHAPITRE IV

**Dispositions modificatives, dispositions diverses et entrée en vigueur**

## Art. 37

A l'article 10 des lois sur la comptabilité de l'État, coordonnées le 17 juillet 1991, il est ajouté un 5° rédigé comme suit :

«5° une note sur le vieillissement dans laquelle le gouvernement expose sa politique en matière de vieillissement».

## Art. 38

A l'article 127 de la loi du 21 décembre 1994, modifié par la loi du 5 mai 1997, il est ajouté un § 5 rédigé comme suit :

«§ 5. Le Bureau fédéral du plan est chargé du secrétariat du Comité d'étude sur le vieillissement et de la participation à l'exécution de la mission confiée à lui».

## Art. 39

Dans le tableau annexé à la loi organique du 27 décembre 1990 créant des fonds budgétaires, modifiée par la loi du 15 janvier 1999, est insérée une sous-rubrique 51-2 « Recettes non fiscales diverses destinées au Fonds de vieillissement », dont les recettes et les dépenses sont déterminées par l'article 27 de la présente loi.

## Art. 40

A l'article 1<sup>er</sup> de la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public, les mots «Fonds de vieillissement» sont ajoutés dans la catégorie B.

## Art. 41

Le Fonds de vieillissement est exonéré de tous impôts sur les revenus, des droits d'enregistrement, de timbre, de greffe, d'hypothèque et de succession, des taxes assimilées au timbre, ainsi que des autres taxes directes ou indirectes. Le Fonds de vieillissement est

gesteld van alle belastingen of taksen ten voordele van de provincies en gemeenten.

**Art. 42**

Voor 31 mei van elk jaar stelt het Zilverfonds een jaarverslag op dat betrekking heeft op het vorige begrotingsjaar. Dit jaarverslag wordt medegedeeld aan de regering en aan het Parlement.

**Art. 43**

Deze wet treedt in werking de dag waarop zij in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, 18 mei 2001

**ALBERT**

VAN KONINGSWEGE :

*De eerste minister,*

Guy VERHOFSTADT

*De vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid,*

Laurette ONKELINX

*De vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie,*

Johan VANDE LANOTTE

*De minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu,*

Magda AELVOET

*De minister van Sociale Zaken en Pensioenen,*

Frank VANDEN BROUCKE

également exonéré de tous impôts ou taxes au bénéfice des provinces et des communes.

**Art. 42**

Avant le 31 mai de chaque année, le Fonds de vieillissement établit un rapport concernant l'année budgétaire précédente. Ce rapport est communiqué au gouvernement et au Parlement.

**Art. 43**

La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au Moniteur belge.

Donné à Bruxelles, le 18 mai 2001

**ALBERT**

PAR LE ROI :

*le premier ministre,*

Guy VERHOFSTADT

*la vice-première ministre et ministre de l'Emploi,*

Laurette ONKELINX

*Le vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale,*

Johan VANDE LANOTTE

*La ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement,*

Magda AELVOET

*Le ministre des Affaires sociales et des Pensions,*

Frank VANDEN BROUCKE

*De minister van Landbouw en Middenstand,*

Jaak GABRIELS

*De minister van Financiën,*

Didier REYNDERS

*De minister van Telecommunicatie en  
Overheidsbedrijven en Participaties,*

Rik DAEMS

*De minister van Economie en Wetenschappelijke  
Onderzoek, belast met het Grootstedenbeleid,*

Charles PICQUE

*Le ministre de l'Agriculture et  
des Classes moyennes,*

Jaak GABRIELS

*Le ministre des Finances,*

Didier REYNDERS

*Le ministre des Télécommunications et  
des Entreprises et Participations publiques,*

Rik DAEMS

*Le ministre de l'Economie et de la Recherche  
scientifique, chargé de la Politique des grandes villes,*

Charles PICQUE